

DE STER

Nummer 5 · Mei 1970 · 70e Jaargang

Een inspirerende boodschap

VAN SPENCER W. KIMBALL,
van de Raad der Twaalfen

De vraag van Job: „Als een man gestorven is, zal hij weder leven?“ (Job 14:14) is gesteld door miljoenen mensen die bij de geopende doodskest van een geliefde hebben gestaan.

Voor tal van hen is deze vraag op aannemelijke wijze beantwoord, toen er een grote, liefelijke vrede als de dauw des hemels op hen nederdaalde, en talloze malen hebben harten die afgemat waren door folterende smart de kus gevoeld van die vrede die alle verstand te boven gaat.

Wanneer een diepe zielerust hun verontrust gemoed en verscheurd hart dan vervulde met een nieuwe, hartverwarmende zekerheid, hebben die talloos velen de geliefde Job kunnen nazeggen:

„Want ik weet: mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan;

„En als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen;

„Denwelken ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zien zullen . . .”

(Job 19:25-27)

Job had de wens te kennen gegeven dat zijn getuigenis in boeken zou worden opgetekend en in steen uitgehouden, opdat de na hem komende geslachten het zouden kunnen lezen. Zijn wens is wel in vervulling gegaan, want er is vrede gekomen in vele zielen bij het lezen van zijn sterke getuigenis. ○

INHOUD

Zoekt eerst het Koninkrijk Gods. Door president David O. McKay	131
In den beginne. Door Jay M. Todd	133
En gelukkiger huwelijk: zich samen ontwikkelen. Door J. Joel en Audra Call Moss	153
Zondagsschool: Als u mijn kind onderwijst. Door E. LV Richardson	150
Zustershulpvereniging: Zondag de dag! Door Ethna R. Reid	148
Voor de jeugd van de Kerk: De presiderende bisschop spreekt tot de jeugd over verdovende middelen	146
Leren liefhebben. Door Connie Chapman	147
DE kleine STER: Davids keus. Door Sarah L. Johnson	33
En keuze die hem niet goed bekwam. Door Lowell L. Bennion	35
Wat kies jij?	37
Jerry's droom. Door Lucile C. Reading	38

Op de omslag: De schepping van dieren en gevogelte. De omslag van deze maand is een gedeelte van een nieuw, in opdracht van de Kerk vervaardigd schilderij, dat de schepping van dieren en gevogelte voorstelt. Het werd evenals vijf andere in dit nummer weergegeven schilderstukken geschilderd door Stanley W. Galli. Deze schilderijen zijn bestemd voor het Bezoekerscentrum te Independence (Missouri); reproducties hiervan zullen tevens overal ter wereld door de Kerk worden gebruikt. ○

DE STER

VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

Officieel orgaan
van de Nederlandse Zending
en de Hollandse Ring

Nr. 5 · Mei 1970
70e Jaargang

Redacteur:

Peter Dalebout, president der
Nederlandse Zending,
Amersfoortsestraatweg 214,
Huizen (N. H.).

Coördinator:

H. Gout
Kerkelijk Vertaalbureau
Radesingel 26,
Groningen.

Correspondent voor de Hollandse
Ring: H. Gaster, Hanenburglaan 18,
Den Haag.

„De Ster”, uitgegeven door De
Kerk van Jezus Christus van de
Heiligen der Laatste Dagen, ver-
schijnt eenmaal per maand.
Abonnementsprijs: f 6,— per half
jaar f 12,— per jaar.

Gironummer

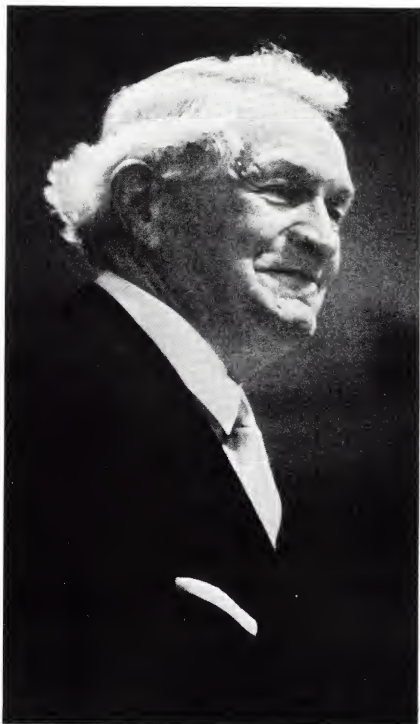
Voor leden van de Nederlandse
Zending: 240615 — t. n. v. Neder-
landse Zending, Amersfoortse-
straatweg 214, Huizen (N. H.)
Voor leden van de Hollandse Ring:
1673338 t. n. v. Administratie DE
STER, Amstelveen.
Nadruk van de in dit nummer voor-
komende cliché's is verboden.

Drukker:

Paul Giese KG, Offenbach a. d. M.
West-Duitsland.

Opmaak, illustraties:

PBO-Layout-Center,
Frankfurt a. d. M.

Zoekt eerst het Koninkrijk Gods

Mijn thema voor dit artikel kan het best worden uitgedrukt in een uitspraak van de Zaligmaker, die aan Zijn zgn. bergrede is ontleend, nl.: "... zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden." (Mt. 6:33.) Sommige uitleggers menen dat de term „al deze dingen“ betrekking heeft op de in de voorafgaande verzen van dat hoofdstuk genoemde deugden, doch anderen passen meer terecht dit gezegde, evenals al Zijn uitspraken, toe op het mensenleven in het algemeen. Ik voor mij breng deze door de Heiland uitgesproken woorden altijd graag in verband met het persoonlijk leven van Gods kinderen.

Jezus sprak niet alleen tot de weinigen die Hem volgden, maar tot de gehele mensheid. Nemen wij b.v. die vermaning om eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid te zoeken; deze mogen wij toe-
passen op alle mensen, overal ter wereld, met de

verzekering dat alle overige nodige en nuttige zaken aan hen die geloven zullen worden gegeven.

Maar al te vaak streeft men in deze wereld echter naar een levenswijze die in strijd is met het zoeken naar het Koninkrijk Gods. In werkelijkheid kun je in het leven twee niveaus onderscheiden, nl. het dierlijke en het geestelijke. Wie om zich heen ziet zal bemerken dat vele mensen liever hun plezier zoeken in de wereld van het dierlijke dan in die van het geestelijke. Na vele jaren levenservaring getuig ik tot u uit het diepst van mijn hart dat in dit leven een nuttig bestaan, geneogen, vreugde en geluk voort-

vloeien uit het opvolgen van Christus' vermaning om eerst Zijn Koninkrijk te zoeken.

Als ik mijn innigste wens voor u eens mocht uitspreken dan zou ik tot u, en in het bijzonder tot mijn jonge vrienden en kennissen, zowel in de Kerk als daarbuiten, willen zeggen dat indien u het grootste succes wilt behalen en de meeste voldoening van uw leven wilt hebben, u dan in uw dagelijkse omgang met anderen de idealen van het Evangelie van Jezus Christus in praktijk moet brengen. Ik aarzel niet dit met nadruk te verklaren. Ik weet dat de resultaten zo zullen zijn als ik hier heb aangegeven. Hierdoor zult u knappere jongemannen worden en mooiere jonge vrouwen, omdat uw gedachten uw gelaatstrekken veranderen; u bent misschien moeders mooiste niet, maar toch zult u schoonheid uitstralen. Deze idealen zullen ook plichtgetrouwere zoons en dochters van u maken, verstandiger studenten, trouwere geliefden, verkieslijker kameraden, loyalere vrienden, nuttiger en behulpzamer leden van de maatschappij en waardiger vaders en moeders van toekomstige gezinnen. Ze zullen u als zoons en dochters van God beter doen slagen in het vervullen van uw aardse roeping. Bedenk altijd dat er nog iets hogers is dan intellect, hoger dan de voortreffelijkste bekwaamheid. Juist dat ondefinieerbare „iets“ maakt ons tot ware mannen en waardevolle vrouwen — mannen die de mensheid waarlijk dienen, en vrouwen die zichzelf dienstbaar maken aan hen die zij liefhebben. Wat een mens in het diepste van zijn hart gelooft en wat hij uitdraagt in al wat hij onderneemt en waar hij echt in gelooft is hetzelfde als wat hij eigenlijk denkt. Wat hij in werkelijkheid denkt, dat leeft hij ook na. Als wij de mensen in deze wereld willen veranderen, moeten wij hun denkwijze veranderen. De mensen streven hun eigen idealen niet voorbij. Vaak schieten zij tekort in de verwezenlijking daarvan, maar nooit overtreffen ze in deze zichzelf.

„De toekomst van elk willekeurig volk is te bepalen,“ heeft een groot schrijver eens gezegd, „aan de hand

van de gedachten van zijn jongemensen in de leeftijd van 18 tot 25 jaar.“

Paulus heeft het anders geformuleerd, in een veelzeggende uitspraak, waarin hij zegt:

„Wandelt door den Geest en volbrengt de begeerlijkheden des vleses niet.

„Want het vlees begeert tegen den Geest, en de Geest tegen het vlees; en deze staan tegen elkander, alzo dat gij niet doet, hetgeen gij wildet.“ (Gal. 5:16 en 17.)

Vervolgens geeft Paulus een opsomming van „de werken des vleses, u herinnert zich die wel:

„De werken des vleses nu zijn openbaar; welke zijn overspel, hoerij, onreinigheid, ontuchtigheid.

„Afgoderij, venjeringeving, vijandschappen, twisten, afgunstigheden, toorn, gekijf, tweedracht, ketterijen, brasserijen, en dergelijke; van dewelke ik u te voren zeg, gelijk ik ook te voren gezegd heb, dat die zulke dingen doen, het Koninkrijk Gods niet zullen beërven.“ (Gal. 5:19-21.)

„Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid . . .“ Dit geschiedt door aanmoediging, nadenken en het naleven van de vruchten des Geestes:

„Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid.

„Tegen de zodanigen is de wet niet.

„Maar zij die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden.

„Indien wij door den Geest leven, zo laat ons ook door den Geest wandelen.“ (Gal. 5:22-25.)

Wij allen zijn onderweg in de sterfelijkheid. Enkelen verliezen hun oriëntatievermogen en raken de richting kwijt; anderen zijn zo verstandig geweest om een anker mee te nemen, en dat anker is het Evangelie van Jezus Christus en de idealen daarvan. Geluk, veiligheid en karakter dat hoger staat dan verstandelijke kennis — dit alles vloeit voort uit vasthouden aan dat anker.

O, wat een heerlijke kansen heeft de jeugd nog! Maakt die kansen dan nog schitterender door trouw te blijven aan uw idealen. Als u dat doet, zult u ook trouw kunnen blijven aan de geestelijke idealen van eerlijkheid, deugd en kuisheid — het anker van uw leven — zodat u, door in uw dagelijks leven die idealen na te streven, geluk en vrede in uw eigen ziel zult brengen.

Ik weet dat u gelukkiger zult zijn als u dit doet. Dit is geen geloofsopvatting, en evenmin een vermaning zonder meer. U kunt zich alle blijdschap en geluk eigen maken door te leven in overeenstemming met die idealen.

God helpe een ieder van u persoonlijk opdat uw ziel aldus verankerd worde. ○

„ . . . zoekt eerst
het Koninkrijk Gods
en Zijn gerechtigheid,
en al deze dingen zullen
u toegeworpen worden.“

(Mt. 6:33.)

In den beginne

DOOR JAY M. TODD assistent-hoofdredacteur

Er is waarschijnlijk nooit een enkele zin uit de wereldgeschiedenis door zoveel mensen gelezen als die met de bezielende eerste woorden van Genesis: „In den beginne schiep God den hemel en de aarde.” (Gen. 1:1.) Deze woorden bezitten op zichzelf reeds een eerbiedige bekoring, die tot verder lezen dringt: „De aarde nu was woest en ledig, en duisternis was op den afgrond; en de Geest Gods zweefde op de wateren. En God zeide: Daar zij licht!...” (Gen. 1:2-3.)

In deze dagen waarin het aardse leven en haar omgeving met microscoop en telescoop diepgaand wordt onderzocht, past het ons onze gedachten weer te richten op de grootsheid van Gods scheppingen, en het werk Zijner handen opnieuw aandachtig te beschouwen. Heiligen der laatste dagen zijn dan ook altijd aangemoedigd om zoveel zij maar konden te weten te komen over de wereld rondom. „Onderwijst ijverig... in dingen, zowel in de hemel, op aarde en onder de aarde; dingen, die zijn geweest, die nu zijn, en dingen, die binnenkort moeten geschieden...” (L. & V. 88:78-79.)

Het schijnt buiten kijf dat naarmate men meer te weten komt over het werk van Gods handen, men steeds meer eerbied en liefde krijgt voor God en dat men steeds meer vertrouwen in Hem krijgt. Vandaar dat dit tijdschrift de hulp heeft ingeroepen van mannen van geloof en wetenschap, broeders die het overgrote deel van hun tijd doorbrengen met studie, onderzoekingen en onderricht aangaande de wereld die ons omringt. Op de volgende bladzijden vindt u de reacties van meer dan 30 mormoonse geleerden. Deze opmerkingen zijn leerzaam en inspirerend.

De uiteenzettingen gaan vergezeld van zeven schilderstukken, waarvan zes van de hand van Stanley W. Galli, en één van Harry Anderson; twee van Amerika's beste illustrators. Het schilderij van de heer Anderson stelt Jezus de Schepper voor, die van de heer Galli brengen de zes fasen van de schepping in beeld. Deze schilderstukken, waarvoor de Kerkelijke Inlichtingsdienst zo vriendelijk is geweest ze voor ons te reproduceren, geven een indruk van de beelden en de schoonheid, die Mozes ingaven te schrijven: „En God zag al wat Hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed.” (Gen. 1:31.)

Wij hopen dat onze lezers op de volgende bladzijden een dergelijke geest van blijdschap en getuigenis zullen aantreffen.

Over ons melkwegstelsel

„Een brede strook licht die de gehele sterrenhemel omgeeft, markeert de omtrekken van het melkwegstelsel, zoals dit wordt gezien vanaf de aarde, die deel uitmaakt van dit discussvormige stelsel. Onze zon en de haar begeleidende planeten, die meer naar de rand van deze „discus” liggen, draaien voortdurend rondom deze nevel

met een snelheid van meer dan 160 km per seconde, maar het geheel is zo onmetelijk groot, dat het de zon zo ongeveer 200 miljoen jaren kost om één omwenteling te volbrengen. Onze zon is een van de ongeveer 100 miljoen sterren (zonnen) die het melkwegstelsel vormen, dat zo oneindig is dat een lichtstraal honderduizend jaren moet reizen om het hele stelsel te doorkruisen (een licht kan de aarde zeven en een half maal per seconde omcirkelen). Vrijwel al wat wij in het uitspannel zien — sterren, planeten, kometen, nevelvlekken — behoort tot het melkwegstelsel. Met scherpe ogen kan men echter soms wazige lichtplekken onderscheiden, die de plaats aanduiden van andere sterrenstelsels die even groot zijn als ons eigen melkwegstelsel en zich ver daarbuiten in de ruimte van het heelal bevinden. Er bestaan minstens een paar miljard bekende stelsels en deze strekken zich uit over afstanden die zo enorm ver weg zijn dat het ons voorstellingsvermogen te boven gaat. Sommige van deze nevels staan wel vijf miljard lichtjaren (iets van 48 000 triljoen km) van ons verwijderd, en verderop zijn er nog steeds meer. We hebben al een paar van die stelsels ontdekt die zo ver van ons vandaan staan dat hun licht al ruim een miljard jaren onderweg is geweest. In dit opzicht is de astrononomie geworden tot de meest vreemdsoortige vorm van archeologie, daar wij enkele hemellichamen zien zoals ze in een vaag verleden waren, doch er maar naar gissen moeten hoe hun tegenwoordige toestand is.” — Hollis R. Johnson van de sterrenkundige afdeling van de universiteit van Indiana.

Over het leven in de oneindige ruimte

„Terwijl de natuurgeleerden nog geen halve eeuw geleden dachten dat de kans dat er nog een planeet bestond zoals de onze, te verwaarlozen klein was, doen thans de wetenschappelijke schattingen vermoeden dat er in ons melkwegstelsel misschien wel tien miljard planeten zijn en er zijn waarschijnlijk meer dan tien miljard melkwegstelsels in het heelal. Terwijl onze wetenschappelijke inzichten van slechts enige jaren geleden deze mogelijkheid uitgesloten geacht zouden hebben, geloven de geleerden thans dat het bestaan van verstandelijke levende wezens op enkele van deze planeten vrijwel zeker is, en radiotelescopieën doorzoeken het luchtruim op door deze intelligente breinen in de ruimte uitgezonden seinen.” — John H. Gardner, voorzitter van de fysische afdeling van de Brigham Young Universiteit.

„In wetenschappelijke kringen is men tegenwoordig van mening dat er elders in het heelal intelligente wezens zijn; en inderdaad bezinnen geleerden zich al op methodes om naar hen te kunnen luisteren. Als de geleerden kunnen geloven dat er verstandelijke wezens zijn, zelfs met hoger ontwikkelde samenlevingen dan de

onze (vergelijk Mozes 7:30 en 36), dan behoeven we niet eens zo heel veel verder te redeneren om te geloven dat er een persoonlijk God bestaat, naar Wiens beeld wij zijn geschapen, en Die de Meerdere is van allen." — Earl M. Mortenson-*scheikundige afdeling van de Staatsuniversiteit van Cleveland.*

Over de schepping der aarde

„Tijdens het ontstaan van ons zonnestelsel, vormde zich uit de verdunde gassen van de ruimte tussen de sterren een onmetelijk koude wolk, waarvan de dichtheid zo hoog werd dat de zwaartekracht de wolk begon samen te trekken. Daar de wolk een ronddraaiende beweging maakte, zakte deze tenslotte ineen tot een platte schijf die in vele kleinere wolken uiteenviel, waaruit zich de planeten hebben gevormd met de zon in het middelpunt van het stelsel. In dit stadium was de aarde „woest en ledig, en duisternis was op den afgrond.' Toen sprak God: „Daar zij licht! en daar werd licht,' want de zon begon te schijnen omdat de voortdurende inkrimping haar verhitte, en ze verlichtte de aarde en „maakte scheiding tussen het licht en tussen de duisternis.' (Zie Gen. 1:2-4.)

„Onze zon, die door haar uitstraling het leven op aarde mogelijk maakt, is een vurige gasbol, zo krachtig dat het licht dat zij per seconde afwerpt ruim vier miljoen ton weegt, maar toch zijn de energievoorraden van de zon zo groot dat zij wel tien miljard jaren deze sterke uitstraling kan voortzetten.

„Op een zeker moment, kort nadat ze tot een vaste of vloeibare massa geworden was, verloor de aarde, verward door de zon en de radioactiviteit van haar korst, het grootste deel — misschien alles — van het gas uit haar atmosfeer. Later, naarmate de aarde afkoelde, werden er gassen vrijgemaakt uit haar korst en uit het binnenste der aarde. Vervolgens koelden de gassen die rondom de aarde waren overgebleven af en vormden zo de atmosfeer, of kwamen als regen naar beneden waardoor de zeeën ontstonden." — Hollis R. Johnson, sterrenkundige afdeling van de universiteit van Indiana.

„Volgens elk der verschillende wetenschappelijke theorieën over het ontstaan van de aarde, zou deze planeet in den beginne „woest en ledig' zijn geweest. De volgorde van het scheppingsgebeuren, zoals dit in Genesis is beschreven — voldoende atmosfeer om een uitspanseel te scheppen, de scheiding tussen de waterdamp uit de atmosfeer en het vloeibare water van de lithosfeer, het afnemen van de dichtheid van het wolkendeek, zodat de zon, de maan en de sterren zichtbaar werden, de plantengroei, de schepping van vissen, gevogelte en dieren en tenslotte de schepping van de mens — loopt parallel met de volgorde waarin de schepping volgens de theorieën der wetenschap moet hebben plaats gehad." — Darrel R. Bienz, assistent-hoogleraar in de tuinbouwkunde aan de Staatsuniversiteit van Washington.

„De aarde bevindt zich in de ideale positie ten opzichte van de zon om voldoende energie te ontvangen voor het

activeren van klimatologische processen en de instandhouding van het leven, maar ze is ver genoeg van de zon verwijderd om te voorkomen dat alles de vuurdood zou sterven tengevolge van plotselinge uitbarstingen van zone-energie. Zij is op haar as in beweging gezet met de juiste snelheid om dagen en nachten te doen ontstaan van geschikte lengte voor bezigheid en rust voor de mens en andere organismen. Nog opmerkelijker dan de regelmatige opeenvolging van de dagen en jaren, is de schuine stand van de draaiingsas der aarde ten opzichte van het vlak van de door de aarde beschreven baan om de zon. Met een helling van $23\frac{1}{2}^{\circ}$ ten opzichte van dit vlak is er een mechanisme ontstaan dat de onvermijdelijk opeenvolging der jaargetijden veroorzaakt. Zonder deze regeling zou men aan de evenaar gordels van buitensporige hitte tegenkomen en van buitensporige koude aan de polen."

Over het licht

„Het heeft mij dikwijls verbaasd hoe veelvuldig het woord licht in de Schriften is vermeld. God begrijpt ten volle wat er allemaal in deze wonderbaarlijke „stof' ligt opgesloten. Het heeft de mens eeuwen gekost om enkele geheimen van dit complexe verschijnsel te ontraadselen. Geesten als Newton, Einstein, De Broglie, Maxwell en anderen hebben hiermede geworsteld om de fundamenten te leggen waarop de huidige quantummechanica is gebouwd." — Eldon D. Brinley, voorzitter van de afdeling gezondheidsleer van de A. & I. Universiteit van Texas.

Over het water

„Geen andere stof is van zoveel belang in de werking der natuur als water. Als algemeen oplosmiddel is het onovertroffen. Het lost plantenvoedingsmiddelen op uit de minerale bestanddelen der aarde. Het doet dienst als oplosmiddel voor de organische en anorganische bestanddelen van de levende cel. Zonder zijn oplossende werking zouden de processen die het leven in stand houden, stilstaan. Water bezit een uitzonderlijk vermogen om zonder grote temperatuurveranderingen warmte op te nemen of af te staan. Zodoende wordt het klimaat erdoor gematigd. In plaats van bij kristallisatie in te krimpen, zoals bijna iedere andere substantie, zet het uit. Bijgevolg blijft ijs aan de oppervlakte van meren en rivieren drijven en doet dan dienst als een isolerende deken, waardoor het onderliggende water en het daarin voorkomende leven tegen bevriezing wordt beschermd. Vergeleken met de meeste vloeistoffen heeft het een zeer hoog kookpunt. Als dit niet zo was, zou de atmosfeer geheel met waterdamp verzadigd worden, en zouden de warme zonnestralen tegengehouden worden. Waarlijk, geen enkele andere stof is zo goed aan de behoeften van levende wezens aangepast." — Philip F. Low, professor in de bodemchemie aan de Purdue Universiteit.

„Denk eens aan water in vloeibare toestand: deze toestand is alleen mogelijk in een betrekkelijk klein gedeelte van het grote gebied dat gevormd wordt door de

„En er stond één in hun
midden, die gelijk God was,
en hij zeide tot hen, die
bij hem waren: Wij zullen
nederdalen, want er is
ruimte aldaar, en wij zullen
van deze stoffen nemen,
en wij zullen een aarde
maken, waarop dezen zullen
kunnen wonen.“

„En toen zeide de Here:
Laat Ons nederdalen. En Zij
daalden neder in den
beginne, en Zij, dat wil
zeggen de Goden, organi-
seerden en vormden de
hemelen en de aarde.“
(Abr. 3:24 en Abr. 4:1.)

enorme temperatuurverschillen die in het zonnestelsel bekend zijn, maar toch zou het leven zoals wij dit kennen zonder deze vloeibare staat niet kunnen bestaan."

— David L. Clark, professor in de geologie en geofysica aan de Universiteit van Wisconsin.

Over de bodem

„De bodem is meer dan een verzameling trage deeltjes en dode organische stof. Behalve de grotere slib- en zandkorrels die er als het ware het geraamte van uitmaken, bevat de bodem ook kleideeltjes. Deze deeltjes zijn microscopisch klein van afmeting en hebben derhalve een uitermate groot oppervlak per gewichtseenheid. Deze oppervlakken oefenen een sterke aantrekkingskracht op water uit. Ze belieten dus het water dat als regen neervalt om af te vloeien buiten het bereik van de wortels der planten. Dit is echter niet alles. In afwijking van de meeste andere mineraaldeeltjes hebben ze een negatieve elektrische lading. Deze negatieve lading trekt de positief geladen voedingsstoffen voor de planten aan en verhindert dat ze door sijpelend water uit de bodem weggezogen worden. Het wemelt er tevens van micro-organismen. Deze hebben een nuttig doel. Ze zorgen voor de ontbinding van de afval van de herfst die zich anders voortdurend zou ophopen en uiteindelijk de planten die het hebben voortgebracht zou verstikken. Intussen wordt er humus aan de bodem toegevoegd om de afzonderlijke deeltjes daarvan samen te binden tot aggregaten die toestaan dat water en lucht er doorheen dringen.” — Philip F. Low, professor in de bodemchemie aan de Purdue Universiteit.

Over planten

„Als er geen planten en bloemen waren, zou alle zuurstof in minder dan een generatie uit de lucht verdwijnen en wij zouden sterven. De enige reden dat er nu wel zuurstof in de lucht voorkomt, komt alleen omdat de hoeveelheid zuurstof die door ons lichaam aan de dampkring wordt onttrokken, weer door planten wordt aangevuld. Dit doen ze door middel van fotosynthese en zelfs de schadelijkste soorten onkruid bewijzen in deze goede diensten. Door middel van deze fotosynthese vangt de plant ook energie uit het zonlicht op en verwerkt dit in het voedsel dat wij eten. Evenals alle andere levende organismen heeft ons lichaam een voortdurende bron van energie nodig om in leven te kunnen blijven en dit is de bron bij uitstek. Eigenlijk zijn de chemicaliën waaruit ons voedsel bestaat eveneens verkregen uit het koolzuurgas in de dampkring, koolzuur dat de planten aan de lucht onttrekken en in suikers omzetten.” — James A. Goss, assistent-hoogleraar in de biologie aan de Staatsuniversiteit van Kansas.

„Het eenvoudige plantenzaad is een raadsel dat alle gissingen tot nu toe heeft getart. Dat een levende eenheid zichzelf codeert, verdykt, zijn levensfuncties tijdelijk onderbreekt en dan zichzelf vernieuwt, is een uitdaging die zelfs het meest geslepen brein frustriert.” — Max

L. Sweat van de afdeling verloskunde en gynaecologie van de universiteit van Utah.

Over „levende zielen” of het gedierte des velds

Het woordje vee omvat een hele verzameling wonderen van de fysiologie der herkauwende dieren (waardoor deze in staat zijn vezelachtige soorten voedsel te verteren waarvan de mens zou omkomen) tot de verbazingwekkende verscheidenheid van dierenrassen, die tevoorschijn geroepen zijn voor de bijzondere behoeften van de mens in de meest uiteenlopende milieus, periodes en voor speciale doeleinden. Zo hebben b. v. de ponypaardjes van de Schotse Hooglanden en andere kroesharige rassen zich aangepast aan harde wind, koude en karig voedsel; de zeboerassen kunnen hitte, droogte en insecten verdragen; de massieve ossen hebben de mens geholpen uitgestrekte woestijnen over te steken; de waterbuffel of karbouw heeft met zijn werk in de rijstvelden dienst gedaan bij de voedselvoorziening van ettelijke miljoenen mensen in Indië en het Verre Oosten; de Amerikaanse buffel, de koning van de prairie, heeft geholpen toen het in de eerste plaats ging om het levensbehoud voordat de moderne methodes van het boerenbedrijf het leven van runderen veilig wisten te stellen; en dan de zachtvaardige melkkoos, de pleegmoeder van het menselijk ras. Waar zouden wij aan toe zijn zonder vee? — George E. Staples, assistent-hoogleraar in de veearstrijkunde aan de Staatsuniversiteit van Noord-Dakota.

„In het zenuwstelsel van de meest eenvoudige vlieg tot en met dat van de hoogst ontwikkelde gewervelde dieren, ziet men nauwkeurig geordende structuren die het mogelijk maken dat de zenuwen volmaakt kunnen functioneren en dat de berichten van het ene lichaamsdeel naar het andere worden doorgegeven via het ingewikkelde stelsel van zenuwvezels en synapsen. Uit alles blijkt dat het voornaamste verschijnsel dat alle levende schepselen met elkaar gemeen hebben is dat ze allemaal volkomen in hun eigen omgeving passen.” — Joseph Larsen, voorzitter van de afdeling entomologie aan de universiteit van Illinois.

„Nu ik jarenlang dieren nauwkeurig heb geobserveerd en met ze gewerkt heb, ben ik onwillekeurig onder de indruk gekomen van hun individualiteit. Ik ben ervan overtuigd dat een besturende hand de schepping van het dierenrijk heeft beheerst, zodat sommige dieren over andere regeren en elk dier zijn eigen plaats heeft in het meesterlijke plan.” — Glen P. Lofgreen, dierenvoedselkundige aan de universiteit van Californië te Davis.

Over de wisselwerking tussen plant en dier

„In de laatste jaren hebben wij de wereld van de biologie beschouwd als een ecosysteem, hetgeen een naam is voor een min of meer onafhankelijk systeem, dat in zijn eigen behoeften voorziet, behalve de inbreng van licht en water. Planten en dieren zijn zodanig in een dergelijk stelsel verenigd dat ze allemaal op een fantastisch gecompliceerde wijze van elkaar afhankelijk zijn. In vele stelsels zijn

„En God zeide: Daar zij
licht! en daar werd licht. En
God zag het licht, dat het
goed was; en God maakte
scheiding tussen het licht en
tussen de duisternis.
En God noemde het licht
dag, en de duisternis
noemde Hij nacht . . .“
(Gen. 1:3-5.)

voedingsstoffen beperkende factoren — b.v. stikstof, fosfor, calcium en kalium. Voedingsstoffen en samenstellingen van geochemische en biologische kringlopen stellen deze elementen in staat om voldoende door het gehele stelsel te worden verspreid, zodat het ecostelsel in al zijn geleidingen in een nauwkeurig afgestemd evenwicht blijft. De planten voorzien de ene diersoort van voedsel en deze verschaffen andere dieren weer op hun beurt voedsel. De hierbij optredende afbraaksystemen zorgen voor de voltooiing van de kringloop zodat de planten hun productie weer kunnen voortzetten; anders zouden deze stelsels niet langer werken, daar de voedingsstoffen dan in één groep organismen zouden worden opgeslagen, en ook deze zouden sterven. Deze verschijnselen wijzen op de noodzaak van de dood voor een wereld van de soort zoals die werd geschapen. Ook het leven van de mens is afhankelijk van de dood van andere levensvormen." — Arthur Wallace, professor in de plantenvoedingsleer aan de universiteit van Californië te Los Angeles.

Over de mens

„Als het geen onloochenbaar feit was dat wij in leven zijn en dagelijks de wonderbaarlijke vermogens ontdekken van onze tabernakel van vlees en bloed, dan zouden wij ons moeilijk kunnen indenken dat het bestaan van een wezen zoals wijzelf mogelijk zou kunnen zijn. Nu wij weten dat wij inderdaad bestaan en deze verbazingwekkende eigenschappen bezitten, moet het voor ons toch niet moeilijk zijn ons een liefhebbend Vader voor te stellen, Die eveneens deze en andere eigenschappen bezit, die veel verder ontwikkeld zijn dan bij ons nu het geval is.“ — Earl M. Mortensen, chemische afdeling van de Staatsuniversiteit van Cleveland.

„Zestig bijliden levende cellen in één lichaam te verenigen en deze samen te bundelen tot stelsels die de mens in staat stellen in volmaakte kleurentelevisie te zien; berekeningen te maken over bewegingen, vormen, het gezichtsvermogen en hogere zintuigen, met een wiskundige ingewikkeldheid die de grootste machines overbodig maakt; het kunnen zien van de sterren, de aarde, de planten, de dieren en de oceaan; nieuwsgierig zijn naar voorwerpen en gebeurtenissen en het wezen van God overpeinzen — dit alles gaat alle tegenwoordige vermogens van de menselijke geest om het behoorlijk te beschrijven en naar waarde te schatten te boven.“ — Max L. Sweat, van de afdeling verloskunde en gynaecologie van de universiteit van Utah.

„Elk ferment, iedere cel en ieder orgaan heeft een bepaalde functie, waarvan nooit wordt afgeweken als het lichaam gezond is. Bovendien hebben de meeste lichamelijke stelsels een „achterdeurtje“ of een andere weg voor het geval het eigenlijke systeem niet goed mocht werken.“ — David M. Stuart, professor in de farmacie aan de Noordelijke Universiteit van Ohio.

„Om in de wereld te kunnen leven, kon de mens niet alleen blijven. Hij moest zich met andere mensen ver-

enigen. Eerst werd zijn vrouw met hem verbonden tot een gezinseenheid en daarna zijn kinderen. In samenwerking met anderen riep hij grote maatschappelijke instellingen in het leven, zoals de Kerk, de school, de regering, de staatshuishoudkunde — dit alles maakt het de mens niet alleen mogelijk in de wereld te blijven bestaan, maar ook om zich hier op aarde te ontwikkelen en uit te groeien tot zijn volle potentieel. In de hof van Eden gaf God de mens voorschriften om na te leven. Later heeft God nog andere beginselen geopenbaard om de mens te helpen zijn leven ordelijk in te richten. Deze normen stelden de mens in staat de wanorde en verwarring te vermijden, waaraan hij zonder gedragsregels ten prooi zou zijn gevallen. De mens is doorgegaan met het opstellen van bepalingen die hij in het belang van een vreedzame samenleving achtte.“ (James T. Duke van de sociologische afdeling van de Brigham Young Universiteit.

Over de sabbat

„Wat de sabbat voor de Heer betekent gaat mijn begrip te boven; ik zou immers menen dat voor Hem iedere dag even heilig is, aangezien Hijzelf heilig is. Het is echter wel heel zinvol dat de Schepper de zevende dag voor de mens geheiligd heeft en hem heeft geboden: „Gedenkt den Sabbatdag, dat gij dien heiligt“ (Ex. 20:8.) In zijn aardse strijd om het bestaan mag de mens zijn Schepper niet vergeten. Evenmin mag hij zijn verhouding tot al Gods scheppingen vergeten. Vandaar dat de sabbatdag de mens een rustpunt geeft om de bron van alle leven te bedenken en te eren, en hem eraan herinnert dat hij mededogen moet hebben met zijn medemens en zelfs met het gedierte des velds.“ — Lowell L. Bennion, toegevoegd decaan aan de Universiteit van Utah.

Over de toepassing van orde en recht in het heelal

„Uit de Schrifturen leren wij dat God een God van orde is. (Alma 42:22; L. & V. 88:36-38 en 42; L. & V. 93:30; L. & V. 130:20 en 21 zijn slechts enkele teksten waarin hiernaar wordt verwezen.) Hij leeft volgens wetten en beginselen, want anders zou Hij geen God kunnen zijn; Zijn daden zouden dan niet zichzelf gelijkblijvend zijn. Het is dan ook niet verwonderlijk dat God deze aarde heeft geschapen volgens een ordelijk verlopend proces dat met wetenschappelijke middelen is te onderzoeken. De Bijbel en de Parel van Grote Waarde geven in grote trekken aan hoe de schepping heeft plaats gehad, een schetsmatige voorstelling die in het algemeen overeenstemt met onze meer gedetailleerde wetenschappelijke kennis over de verdichting der aarde uit de bestaande gassen, gevolgd door ordelijke ontwikkelingen die nodig waren om haar in haar tegenwoordige bewoonbare staat te brengen, waarin het leven van plant en dier en tenslotte van de mens zelf zou kunnen gedijen.“ — Earl M. Mortensen, afdeling scheikunde van de Staatsuniversiteit van Cleveland.

„En God maakte dat
uitspansel, en maakte scheid-
ding tussen de wateren,
die onder het uitspansel
zijn, en tussen de wateren,
die boven het uitspansel
zijn. En het was alzo.“
(Gen. 1:7.)

„De schriftuurlijke verslagen van de schepping doen voortdurend uitdrukkelijk uitkomen dat Gods prestaties het heelal hebben voortgestuwd in de richting van vorming en ordening. In het verslag van Abraham (Abr. 4:1) wordt het prachtige, beschrijvende woord ‚organiseren‘ gebruikt ter aanduiding van het proces volgens hetwelk God de schepping tot stand bracht. Hierin ligt stilzweigend opgesloten dat zonder de krachtsinspanningen der Godheid het heelal onverbiddelijk weer zou afglijden naar de woeste leegte vanwaar het is gekomen. Dat dit laatste de natuurlijke, onbeheerde weg van alle materie vormt, is waarschijnlijk het enige dat de natuurwetenschappen tot in de kleinste bijzonderheden hebben bezwezen.“ — R. Owen Asplund, assistent-hoogleraar in de chemie aan de universiteit van Wyoming.

„Abraham 4:18 zegt: ‚En de Goden sloegen die dingen gade, die Zij hadden geboden, totdat ze gehoorzaamden.‘ Het scheppingsproces vereiste blijkbaar geweldige krachtsinspanning en zelfs proefondervindelijk onderzoek. Het kost ons geen al te grote moeite om tussen deze regels door te lezen dat God de natuurwetten hanteerde en dat er met de verschillende scheppingsfasen, indien er al geen sprake was van evolutie (wat een volkomen juist woord is, waardoor het scheppingsgebeuren ten dele verklaard kan worden), een ontwikkeling was gemeoid van vele levensvormen, die voortvloeiden uit de aanpassings- en wijzigingstechnieken die in de oorspronkelijke vormen waren ingebouwd. De Schriften zeggen dat God zeide: ‚Dat de aarde uitschiete grasscheutjes...‘ (Gen. 1:11.) Toen het er echter op aan kwam de mens te scheppen, daalden de Goden neder om de mens naar Hun eigen beeld te vormen‘ (Abr. 4:27.) Het gehele scheppingsproces is oneindig gecompliceerd en heel dit gebeuren aan het toeval toe te schrijven is beslist een bijgeloof, voortkomend uit onwetendheid. Reeds de allereerste woorden van de Bijbel geven uitstekend de toedracht van de zaak weer: ‚In den beginne schiep God...‘ (Gen. 1:1.) — Arthur Wallace, hoogleraar in de plantenvoedingsleer aan de universiteit van Californië te Los Angeles.

„Het is voor mijn gevoel bijzonder bevredigend mij te realiseren dat de grondslag der genetica, nl. de ordelijke overgang van de levende materie van het eenvoudige tot het meer gecompliceerde, overeenkomt met de grondslag van mijn godsdienst, nl. het beginsel van eeuwige vooruitgang.“ — Darrel R. Bienz, assistent-hoogleraar in de tuinbouwkunde aan de Staatsuniversiteit van Washington.

Geloofsvertuiging en getuigenis

„Ik betwijfel niet dat God de hemelen, de aarde en al wat daarin is heeft geschapen. Wel betwijfel ik onze eigen mate van kennis van alle stadia die met deze schepping gemeoid zijn geweest, voorzover deze hetzij

door de wetenschap hetzij door de godsdienst aan het licht zijn gebracht. Ik ben er zeker van dat wanneer de eigenlijke processen door de wetenschap zijn opgehelderd, deze dan in geen enkel opzicht in strijd zullen zijn met hetgeen door Gods profeten is geopenbaard of alsnog zal worden geopenbaard. In een tijd waarin de wetenschap veel heeft gepresteerd en alsnog tot stand zal brengen op het gebied van het vaststellen of omschrijven van de wetten van het heelal en tot op zekere hoogte in het hanteren daarvan, betaamt het een verstandelijk ontwikkeld en gelovig mens om aan schijnbare verschillen in inzicht stilzweigend voorbij te gaan. Tegenstrijdigheden zullen slechts blijven bestaan waar de waarheid onjuist wordt uitgelegd.“ — Frank D. Allan, afdeling anatomie van de George Washington Universiteit.

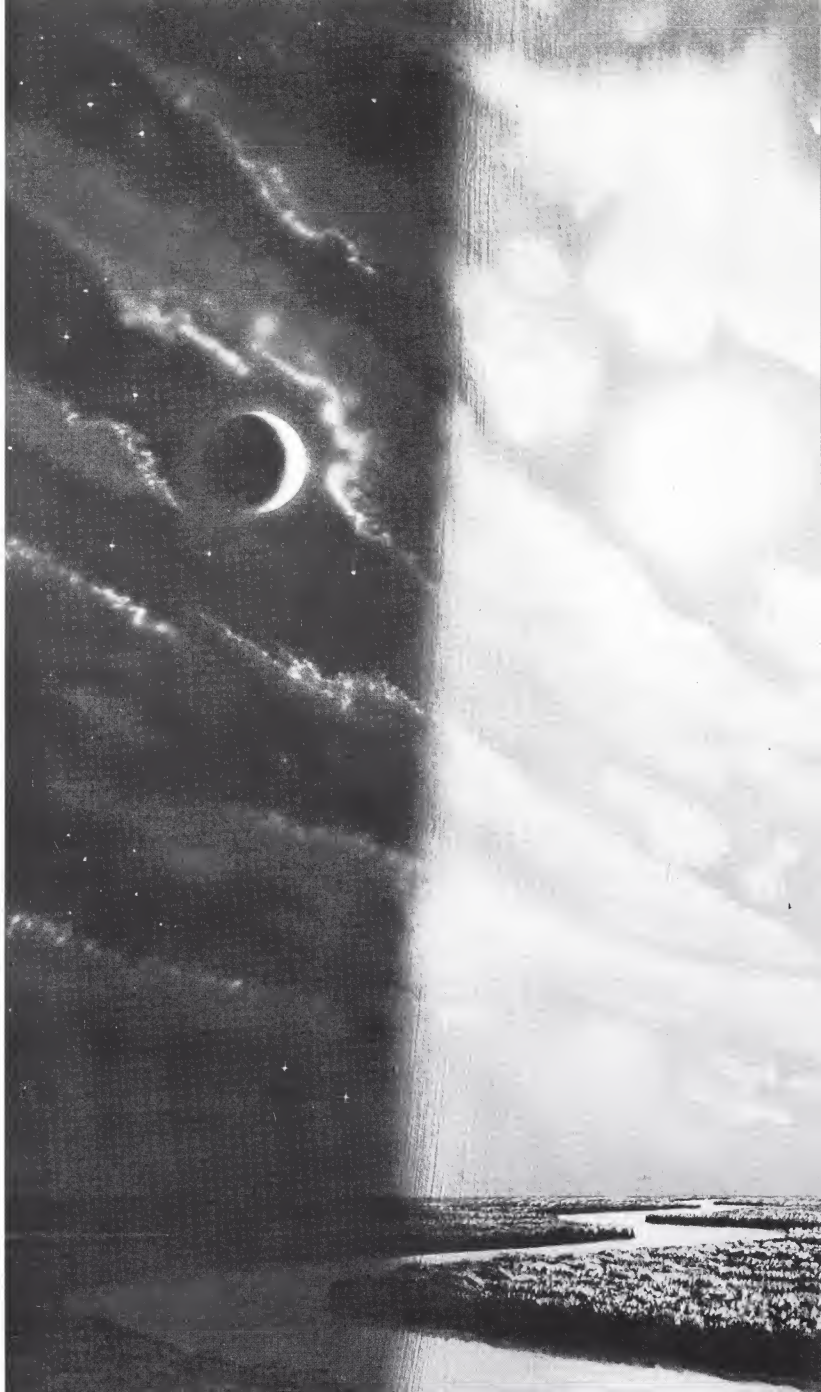
„Het spijt me zeer voor diegenen die zich bezighouden met haarkloverijen en overstuur raken over het ontbreken van geopenbaarde kennis over het hoe en wanneer van de schepping, want zij hebben niets begrepen van de kern van de zaak, nl. Gods goedkeuring van het hele gebeuren: ‚Ziet, het was zeer goed.‘ (Zie Gen. 1:31.) Ons rentmeesterschap bestaat hierin dat wij ervoor moeten zorgdragen dat al deze kringlopen, met betrekking tot de lucht, het water, de bodem, de ecologie enz., ook goed zullen blijven.“ — David A. White, assistent-hoogleraar in de zoölogie aan de Brigham Young Universiteit.

„De mens, de hoogste schepping van God, werd geboden alle overige scheppingen te gebruiken, maar niet te misbruiken. Als er op dit beginsel inbreuk wordt gemaakt, zullen de toekomstige generaties wellicht niet delen in de zegeningen welke wij thans genieten.“ — C. A. Ernstrom, voorzitter van de afdeling voedingsleer (voedselonderzoek) aan de Staatsuniversiteit van Utah.

„Het schriftuurlijk verslag van de schepping is beknopt en onvolledig, maar toch bevat het de meeste der voorname stadia. Ik acht het uitgesloten te geloven dat de oudtestamentische profeten ontdekt kunnen hebben welke stadia dit geweest zijn en dat ze deze zonder goddelijke leiding zelf in de juiste volgorde hebben geplaatst. Zij beschikten immers niet over andere middelen waardoor zij zo'n opmerkelijke prestatie hadden kunnen leveren.“ — R. Grant Athay, astrofysicus van het High Altitude Observatory te Boulder, Colorado.

„In werkelijke zin is de schepping een steeds voortgaand proces dat nu plaatsvindt; bepaalde technieken die bij de ‚eerste schepping‘ werden toegepast zijn nog steeds in werking en maken de oneindig verschillende individuen mogelijk door telkens nieuwe combinaties van genen of erfelijkheidsfactoren, die de ontwikkeling van bepaalde lichamelijke en geestelijke kenmerken bepalen. Hoewel de mensen dus in hoofdtrekken aan elkaar gelijk zijn, is iedereen in lichamenlijk en geestelijk opzicht een weergaloos individu met een eigen persoonlijkheid.“ — Frank D. Allan, professor in de anatomie aan de George Washington Universiteit.

„God dan maakte die twee grote
lichten; dat grote licht tot
heerschappij des daags, en
dat kleine licht tot heer-
schappij des nachts; ook de
sterren.“
(Gen. 1:16.)

„De Bijbel is niet geschreven als een wetenschappelijk boekwerk het is dan ook niet verwonderlijk dat wij er weinig in aantreffen dat betrekking heeft op de aardse natuurwetten. Er staat veel minder in vermeld over de sterrenkunde, scheikunde, wiskunde en biologie dan over eeuwige beginselen betreffende het karakter van de mens en de ontwikkeling der persoonlijkheid, zoals geloof, hoop, naastenliefde, vreugde, medelijden en berouw of bekering. Begiftigd met door God gegeven vermogens die hem in staat stellen proefnemingen te doen, gegevens te verzamelen en opmetingen te verrichten, is de mens bekwaam genoeg om zelf enige natuurwetten te ontdekken waardoor de wereld wordt bestuurd en het is volkomen duidelijk dat het Gods bedoeling is geweest dat wij dit ook zouden doen. De grote eeuwige waarheden echter, die door tussenkomst van de profeten door openbaring aan het licht worden gebracht, zijn tot stichting van allen die ernaar willen luisteren, b. v.: ‚Gelijk gij wilt, dat u de mensen doen zullen, doet gij hun ook desgelijks‘ (zie Luk. 6:31), ‚Oordeelt niet,‘ (zie Mt. 7:1), ‚al waren uw zonden als scharlaken,‘ (Jes. 1:18), ‚een verslagen geest,‘ (Ps. 34:19), ‚zalig zijn de zachtmoedigen‘ (Mt. 5:5) e. d. Deze beginselen geven het leven richting, hoop en betekenis, hetgeen al wat ooit van onze laboratoria kan uitgaan verre te boven gaat. — Howard C. Stutz, *professor in de botanie aan de Brigham Young Universiteit*

„Door het onderzoeken, bestuderen, vergelijken en leren kennen van slechts enkele van de waarheden van het heelal wordt men ertoe gedreven te getuigen dat dit alles is geschapen door een verstandelijk Wezen, Wiens kennis en macht op elk afzonderlijk gebied begrijpelijk is voor de mens naarmate hij enige feiten leert kennen, maar over het geheel genomen ons sterfelijk bevattingvermogen te boven gaat. — Norval J. Wardle, assistent-hoogleraar in de landbouwkunde, aan de Staatsuniversiteit van Iowa.

„Wij verbazen ons over het creatieve meesterschap dat een Bach ter beschikking stond, toen hij een meesterwerk als de Mattheüspassie uitdacht. De meesterlijke scherpzinnigheid waarmee hij het materiaal van zijn kunst wist te doordringen, de diepte van uitdrukkingskracht en de ingewikkelde bouw van dit kunstwerk vereisen een inzicht dat slechts weinige stervelingen is vergund. Maar wat te denken van Jehova en Zijn meesterlijk bevattingvermogen? Wat te denken van Zijn ruime blik, Zijn diepe uitdrukkingskracht bij het uitdenken van het ontwerp, toen Hij de aarde grondvestte en ons hier een plaats gaf? Christus heeft een geniaal scheppingsvermogen dat in onze ondervinding op deze aarde nimmer te benaderen is en dat stellig maar zelden door de mensenkinderen naar waarde wordt geschat.“ — Merrill K. Bradshaw, *aan de Brigham Young Universiteit verbonden componist.*

„In Hun rol van Hoofdarchitect en Hoofd uitvoerder zie

ik Elohim en Jehova als wetenschapsmensen in allerhoogste zin, zullen ook op ieder gebied, nl. dat van de fysika, de biologie en de sociologie. Met het zorgvuldig ontwerpen, controleren en in werking stellen van Hun plannen zijn beginselen en waarheden gemeoid die niet alleen de wetenschap van de mens in de schaduw stellen, maar ook de meest verregaande bedenkensels van zijn fantasie.“ — William W. Reeder, *professor in de sociologie aan de Brigham Young Universiteit.*

„Zelfs het eenvoudigste levende organisme is zo fantastisch en prachtig ingewikkeld, zo verbazingwekkend gecoördineerd in zijn vele functies, dat de schepping van de hoger ontwikkelde dieren en de mensen feitelijk een onbegrijpelijk prestatie is.“ — G. Fred Somers, voorzitter van de biologische afdeling van de universiteit van Delaware.

„Het temmen van de thermonucleaire zon, het voorvoorschijn brengen van een grassprietje uit verpulverd gesteente, het gebruiken van dat halmpe als voedsel dat dan wordt omgezet in vlees en gedachten van de mens, dit alles tart alle aardse beelddespraak.“ — Max L. Sweat, *van de afdeling verloskunde en gynaecologie van de universiteit van Utah.*

„Na eeuwenlang bijeenbrengen van moeizaam vergaarde kennis en doelbewust streven, kan de mens nu een hart transplanteren dat een poosje blijft functioneren en kan hij een man door middel van een raket heen- en terugzenden naar de maan. Behoedend zijn onzelf er nu niet aan te herinneren dat wij nog geen gewone verkoudheid kunnen genezen, en dat wij het door elk simpel groen blaadje uitgevoerde proces van de fotosynthese nog steeds niet kunnen evenaren? Evenmin kunnen wij meelaatsheid genezen of de doden opwekken, zoals onze Oudste Broeder eenmaal deed.“ — George E. Staples, *assistent-hoogleraar in de veeartsenijkunde aan de Staatsuniversiteit van Noord-Dakota.*

„Het alles-doordringende, majestueuze thema dat door het gehele scheppingsverhaal uit het eerste hoofdstuk van Genesis loopt, is de voortdurende getuigenis dat dit het werk van God is. De menselijke bemoeieningen met de bijzonderheden van de wijze waarop God dit werk tot stand heeft gebracht mogen hem nooit blind maken voor het alles te boven gaande bijbelse geloof dat verkondigt dat de Heere ‚de aarde door wijsheid gegrond, de hemelen door verstandigheid bereid‘ heeft. ‚Door Zijn wetenschap zijn de afgronden gekloofd, en de wolken druipen dauw.‘

„Voor al wie in deze woorden gelooft, geldt de belofte: ‚Want zij zullen het leven voor uw ziel zijn, en een aangenaamheid voor uw hals. Dan zult gij uw weg zeker wandelen, en gij zult uw voet niet stoten. Zo gij nederligt, zult gij niet schrikken; . . . Want de Heere zal met uw hoop wezen.“ (Spr. 3: 19-20, 22-24 en 26.) — Lowell L. Bennion, assistent-studentendecaan aan de universiteit van Utah.

„En God noemde het droge
aarde . . . En God zeide:
Dat de aarde uitschiet
grasscheutjes, kruid zaad-
zaaiende, vruchtbaar
geboomte, dragende vrucht
naar zijn aard, welks zaad
daarin zij op de aarde!
En het was alzo.“
(Gen. 1:10-11.)

„En God schiep de grote walvissen, en alle levende wremelende ziel, welke de wateren overvloediglijk voortbrachten, naar haar aard; en alle gevleugeld gevogelte naar zijn aard . . .“

„En God zeide: De aarde brenge levende zielen voort, naar haar aard, vee, en kruipend, en wild gedierte der aarde, naar zijn aard! En het was alzo.“
(Gen. 1:21 en 24.)

SARAH L. JOHNSON

David's keus

David's oma zei: „Ik laat jou de keus. Jij mag dat speelgoedvliegtuigje hebben of dat pakje kauwgom. Wat kies je?”

David keek naar het pakje kauwgom en naar het vliegtuigje. Hij zou ze wel allebei willen kiezen, maar hij wist dat hij er maar één van mocht hebben.

David wilde die kauwgom wel graag hebben. »Kauwgom is lekker!“ dacht

hij. „Het is zo zoet als suikergoed; het is taai en rekbaar en je doet er een hele tijd mee.“

David wilde het vliegtuigje ook graag hebben. Zijn vriendje Kenny had er net zo een. Dat kon hij in de lucht laten zoemen. David dacht: „Als ik dat vliegtuigje kies, kan ik naar Kenny toe gaan en dan kunnen we samen met twee vliegtuigjes spelen.“

AAN DE OUDERS: Het is van belang kinderen te prijzen als ze iets hebben gekozen wat in overeenstemming is met de beginselen van het Evangelie.

Als ze een verstandige keus doen, moet u niet karig zijn met complimentjes.

Een keuze die hem niet goed bekwam

DOOR LOWELL L. BENNION

David keek eens naar de kauwgom en dan weer naar het vliegtuigje. Hij nam het pakje kauwgom in zijn handen en draaide het om en om. Hij hield het tegen zijn neus aan en rook eraan. Toen pakje hij het vliegtuigje op.

„Je mag het wel eens proberen als je dat wilt,” zei oma.

David nam het vliegtuigje mee naar buiten. Hij wierp het recht omhoog de lucht in. Het zoemde door de lucht. David vond het een mooi stukje speelgoed.

Hij ging weer naar binnen. „Hoeveel plakjes kauwgom zitten erin?” vroeg hij aan zijn grootmoeder.

„Vijf,” gaf ze ten antwoord.

David keek de kamer rond. Hij zag zijn zusje, zijn moeder, zijn vader en zijn oma daar zitten. Hij dacht diep na. Toen deed David zijn keuze. Hij nam het pakje kauwgom op en trok de buitenste wikkel eraf. Daarna gaf hij zijn zusje een stukje kauwgom. Toen gaf hij zijn moeder, zijn pappa en zijn oma ook ieder een stukje.

Tenslotte scheurde David het papiertje van het laatste stukje kauwgom af. Hij stopte de kauwgom in zijn mond en begon erop te kauwen. Glunderend bedankte hij zijn oma met een dikke zoen.

„Dat is lekker!” zei hij. „Wij lusten allemaal graag kauwgom, nietwaar?”

Het was een drukke dag op het terrein van de jaarmarkt, waarbij ook een kermis werd gehouden. Duizenden schoolkinderen kwamen er naar de paarden, varkens, koeien en schapen kijken, reden op ponies, gingen in de draaimolen en maakten nog andere plezierijtjes. De tienjarige Larry en zijn zusje Sue waren ook van de partij. Ze hadden elk een rijksdaalder gekregen om te besteden buiten de buskosten, die voor ieder een kwartje voor de heen- en een kwartje voor de terugreis bedroegen. Om zes uur was het tijd om naar huis te gaan. Ze hadden veel plezier gehad. Larry had wel drie broodjes met warme worst opgegeten en ze hadden allebei een paar leuke ritjes gemaakt. Het enige geld dat ze nog over hadden was twee kwartjes, één voor Sue's en één voor Larry's buskaartje. Larry, die twee jaar ouder was dan Sue, bewaarde het geld zorgvuldig.

Bij het verlaten van het kermisterrein zag Larry een ijskraampje. Hij had zo'n trek in een ijsje! Maar hoe zou hij daar zonder geld aan kunnen komen?

„Ik heb een idee!” dacht hij bij zichzelf. „Er gaan immers zoveel kinderen met de bus mee. Ik neem het kwartje van Sue en dat geef ik uit. Als we dan straks in de bus stappen zal het wel zo'n gedrang zijn dat niemand het zal merken als ik er voor Sue en mij maar één kwartje in stop.”

Larry kocht dus zijn ijsje en at het op. Het smaakte hem eigenlijk niet zo goed als hij wel had gedacht, omdat hij alsmat moest denken hoe hij voorbij de buschauffeur moest komen met zijn ene kwartje.

Bij het instappen duwde Larry Sue voor zich uit en liet één kwartje in de gleuf glijden. Daarbij keek hij de andere kant uit, zodat de buschauffeur niet zou kunnen zien hoe hij zich voelde. De buschauffeur lette goed op de kinderen. Hij riep Larry terug en zei: „Hé daar, jochie, jij hebt maar éénmaal betaald voor jullie tweeën.”

Larry's gezicht werd vuurrood. Hij was dus betrapt, maar hij dacht dat hij zich uit de moeilijkheden moest redden.

„Nee, meneer,” zei hij, „ik heb twee kwartjes in de bus gedaan.”

De buschauffeur scheen hem niet te geloven, maar Larry hield vol. Hij en Sue gingen zitten.

„Oef,” dacht Larry. „Ik was er bijna bij, maar gelukkig zijn we niet de bus uitgegooid of naar een politieagent gebracht.”

Toch waren voor Larry de zorgen nog niet voorbij. Hij voelde zich van binnen bepaald niet lekker, omdat hij wel wist dat hij de busonderneming niet mocht bedriegen. Hij dacht aan George Hampton, een jongen die bij hem om

de hoek van de straat woonde, en wat voor een hekel hij aan George had omdat die oneerlijk speelde bij het knikkeren. Hij had George zelfs wel eens voor leugenaar en bedrieger uitgescholden. En nu moest hij tot zichzelf zeggen: „Dat ben jij ook!”

Hij dacht aan zijn pa, die hem een rijksdaalder had laten verdienen om die te besteden — zijn pa, die nooit zou stelen of liegen. Larry herinnerde zich ook hoe hij bij zijn doop had beloofd dat hij net zo'n jongen zou zijn als Jezus graag wilde.

Bij het avondeten kon Larry niet veel naar binnen krijgen en dat kwam niet alleen doordat hij al drie broodjes met warme worst en een ijsco op had. Het kwam doordat hij zat te piekeren, over twee dingen: ten eerste dat bedrog, en ten tweede die leugen die hij had verteld om het bedrog te verbergen.

Zijn vader meende dat er iets niet in orde was. Na de maaltijd nam hij Larry dus even apart en vroeg: „Wat is er aan de hand, Larry? Heb je soms iets gegeten dat je niet goed bekomen is?”

„Nee, paps,” antwoordde Larry, die zich juist had voorgenomen voortaan weer eerlijk te zijn. „Ik heb iets gedaan wat me niet goed bekomen is.” Toen vertelde hij zijn vader de hele geschiedenis.

Toen hij ermee klaar was, zei Larry's vader: „Zo, m'n jongen, en wat denk je nu dat ik daaraan moet doen?”

Larry antwoordde: „Wel, u kunt me een pak slaag geven als u dat wilt, en ik geloof wel dat u dat doen moet ook. Maar of u dat nu doet ja of nee, ik ben ook al gestraft door dat nare gevoel dat ik heb gehad sinds dit alles is gebeurd. Dat kwartje zal ik vast en zeker terugbetalen.”

WAT KIES JIJ?

„Ik eet dat eten niet op. Ik lust het niet.“

DIT OF DIT?

„Ik geloof niet dat ik dat eten lekker vind, maar ik zal het eens proeven.“

„Je mag mijn fietsje niet hebben!“

„We kunnen er om de beurt op rijden.“

„Hé, geef hier die bal! Hij is van mij!“

„Och toe, neem jij deze pop maar, dan neem ik die bal.“

Jerry's droom

een ware geschiedenis, naverteld
DOOR LUCILE C. READING

„Je bent uitgenodigd om a. s. zaterdag mee te gaan naar Mont du Lac om naar het skiën te kijken,“ had moeder op een winterse morgen in januari aangekondigd.

Jerry kon dit goede nieuws bijna niet geloven. De hele winter al had hij, terwijl andere jongens en meisjes in de diepe sneeuw hadden gespeeld, hen buiten moeten gadeslaan vanaf zijn stoel bij het raam. 's Zomers was het hem zwaar gevallen dat hij niet kon gaan zwemmen en voetballen, maar het leek Jerry toch nog erger om 's winters gebrekkig te zijn, als de sneeuw er zo aanlokkelijk uitzag en kinderen van bijna iedere leeftijd buiten speelden, sneeuwpoppen maakten of sleden tegen de heuvel dichtbij zijn huis mee naar boven trokken, zodat ze dan weer naar beneden konden glijden.

Toch verlangde Jerry er het meeste naar om te kunnen skiën. Al voordat hij kinderverlamming had gekregen, had hij gretig geluisterd naar verhalen van diegenen die iedere winter naar het naburige Mont du Lac gingen en in stilte had hij zich voorgenomen om zelf ook skiloper te worden als hij wat ouder was en geld genoeg had verdiend om een paar ski's te kopen.

Na zijn ziekte had hij die droom om ooit zelf langs die steile hellingen naar beneden te suizen al bijna opgegeven, maar hij had zich nog wel vastgeklampt aan de hoop dat hij eenmaal naar Mont du Lac zou kunnen gaan om tenminste anderen te zien skiën. En nu was hij daar dan werkelijk aanwezig!

Het had hem toegeschenen alsof het nooit zaterdag zou worden, maar eindelijk brak die dag toch aan, en al vroeg in de morgen was de grote speciale bus gestopt voor het kleine huisje waar Jerry woonde. Wat een opgewonden stemming had er geheerst toen hij samen met andere invalide jongens en meisjes naar die prachtige witte wereld daarbuiten had gekeken, terwijl de bus dwars door de dennenbossen bijna tot aan de top van de berg was gereden.

In het skicentrum waren op een aparte tribune stoelen opgesteld zodat de kinderen tot dicht bij het einde van de skibanen konden worden gedragen of gereden. Hoewel zijn benen pijn deden van de kou, vond Jerry het heerlijk om op Mont du Lac te zijn, maar hoeveel heerlijker zou het nog zijn als hij eens kon voelen hoe het was om van die besneeuwde hellingen af te vliegen! Hij zuchtte verlangend. Zon-

der zich ervan bewust te zijn, zei hij toen hardop tot zichzelf: „Kon ik dat toch ooit maar eens één keer doen.“

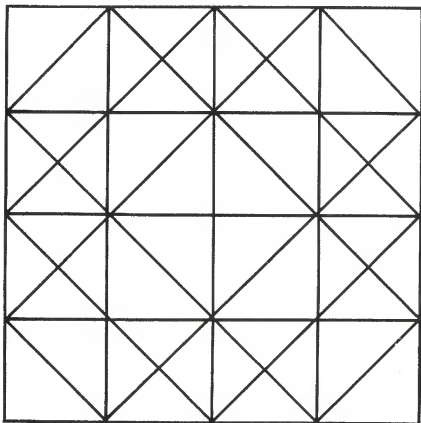
Het volgende ogenblik voelde hij zich door sterke armen opgetild en hoorde hij de skileraar, die vlak naast hem had gestaan, zeggen: „Nu, als jij dat dan zo graag wilt, dan *kan* dat ook, en wel meteen!“ De man plantte zijn skistokken in de sneeuw, vatte Jerry stevig in zijn armen, gleed naar de sleepkabel toe, greep met zijn linkerhad het touw vast en daar gingen ze omhoog, al hoger en hoger, helemaal tot bovenaan de skibaan.

De man keek op de jongen neer en vroeg of hij zich op zijn gemak voelde, of hij ‚startklaar‘ was. Jerry knikte van

ja. Hij was te verrast om te kunnen spreken. Zijn adem werd bijna afgesneden toen ze naar beneden suisden, de eerste duizelingwekkende sprong vanaf de springsschans. In wijde snelle bochten scheerden ze daarna langs de open hellingen, om tenslotte al glijdend af te remmen tot ze tot stilstand kwamen bij de andere kinderen.

Terwijl Jerry toekeek, droeg de skileraar nog een paar andere jongens en meisjes langs de sleepkabel naar boven en zwenkte dan in vliegende vaart de helling met hen af. Hij vergat de kou. Hij vergat zelfs zijn kreupele benen, want het scheen Jerry, tenminste voor een ogenblik, toe, dat zijn droom om skiër te worden heus werkelijkheid was geworden. ○

Deze puzzle zal je een poosje bezighouden. Hoeveel vierkanten en driehoeken tel je?

DOOR MILT HAMMER

„En God zeide: Laat Ons
mensen maken, naar
Ons beeld, naar Onze
gelijkenis en dat zij heers-
schappij hebben over de
vissen der zee, en over het
gevogelte des hemels, en
over het vee, en over de
gehele aarde, en over al
het kruipend gedierte, dat
op de aarde kruipt.“
(Gen. 1:26.)

De presiderende bisschop spreekt tot de jeugd over verdovende middelen

In de eerste plaats heeft de Heer, Die weet had van „de listen en lagen, die in de laatste dagen in het hart van samenspannende mensen bestaan en zullen bestaan,“ (L. & V. 89:4) ons deze raad gegeven: „Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt, en de Geest Gods in ulieden woont? Zo iemand den tempel Gods schendt, dien zal God schenden; want de tempel Gods is heilig, welke gij zijt.“ (1 Kor. 3:16 en 17.)

In de tweede plaats heeft de Heer gezegd: „Want van hem, aan wie veel is gegeven, wordt veel vereist; . . .“ (L. & V. 82:3.)

Als jeugdige heilige der laatste dagen, afkomstig uit beschaafde gezinnen, hebben jullie in opvoeding en onderwijs veel op anderen voor gehad; bovendien zijn jullie bekend met de wil des Heren en met Zijn bedoelingen in je leven; dit moet voor jullie een krachtige aansporing zijn om anderen leiding te geven. De Heer verwacht stellig van jullie dat je de juiste beslissingen zult nemen en je leidinggevende taak in de wereld zult willen aanvaarden.

Tenslotte moge ik jullie verwijzen naar enige punten die zijn aangevoerd door Bruce H. Woolley, uitvoerend secretaris van de Commissie voor het Misbruik van Verdovende Middelen in de Staat Utah:

„Als jonge heilige der laatste dagen kun je niet stilzwijgend voorbijgaan aan de kwestie der verdovende middelen, of het misbruik daarvan vergoelijken. Wij leven in een maatschappij die op het gebruik van verdovende middelen is ingesteld. „Bij mijn gesprekken met jonge gebruikers van verdovende middelen uit het gehele land, bemerk ik dat de meeste van deze jongelui op zoek zijn naar zinvolle antwoorden en toelichting op zeer belangrijke levensvragen, zoals: ‚Wie ben ik?‘ en ‚Wat doe ik hier eigenlijk?‘ Velen menen dat verdovende middelen (vooral LSD¹, marihuana, ‚speed‘² e. a.) hun enkele antwoorden op deze vragen zullen verschaffen.

„Als jonge heilige der laatste dagen kunnen je vrienden wel eens een beroep op je doen om hen te helpen als ze iets te vragen hebben over de verdovende middelen die zij gebruik-

In de Schriften wordt ons verteld van Bartimeüs, een blinde bedelaar, die bij Jericho langs de weg placht te zitten en de voorbijgangers dan om een hapje eten of om aalmoezen vroeg. Op zekere dag kwam de Heiland met Zijn discipelen naar Jericho en een groot aantal mensen volgde hen. Toen Bartimeüs hoorde dat Jezus van Nazareth in aantocht was riep hij uit: „Jezus, Gij Zone David! ontferm U mijner.“

Toen Hij hem hoorde, vroeg de Meester naar de bedelaar, en Bartimeüs kwam nader tot de Meester. Jezus zei tot hem: „Wat wilt gij, dat Ik u doen zal?“ Bartimeüs had honderden voorbijgangers voedsel en aalmoezen afgesmeekt, maar van de Meester verlangde hij: „Heer! dat ik ziende mag worden.“

„En Jezus zeide tot hem: Ga heen, uw geloof heeft u behouden. En terstond werd hij ziende, en volgde Jezus op den weg.“ (Mk. 10:46-52.)

Er zijn in onze hedendaagse samenleving ook wel mensen die, evenals die blinde bedelaar, aan de kant van de levensweg zitten te bedelen. Ze bedelen echter niet om voedsel of

aalmoezen. Ze zitten te bedelen om de betekenis en het doel van het leven.

Enkele van die bedelaars zijn jonge mannen en vrouwen die zijn ontgoocheld en teleurgesteld door het leven zoals zij het zien en beleven. Sommige van deze jonge mensen hebben hun toevlucht genomen tot het gebruik van verschillende chemicaliën of verdovende middelen om aan de werkelijkheid te ontkomen of die te verdraaien, of zoals ze ook wel eens zeggen, „om een diepere zin in het leven te ontdekken.“

De toename in het misbruik van verdovende middelen is verontrustend. Het is mogelijk dat er onder jullie zijn met wie men contact heeft gezocht of alsnog zal zoeken met de bedoeling je een of ander verdovend middel op te dringen. Nu hebben jullie je eigen vrije wil, en de rechtvaardige uitoefening van die vrije wil is een hachelijke zaak, wanneer je voor een dergelijke beslissing wordt gesteld. Mag ik jullie op enkele punten wijzen, op grond van deugdelijke gegevens, ten einde je beter te doen beseffen wat het juiste besluit is.

Leren liefhebben

DOOR CONNIE CHAPMAN

Leren liefhebben was het motto van de boeiende onder-neming voor maatschappelijk dienstbetoon, waaraan wij als lauwermeisjes deelnamen met onze klas van de Wijk Hacienda Heights in de Ring El Monte in Californië. Iedere maandagmiddag bezoeken we nu bijna twee uur lang de kinderties in een tehuis voor achterlijke kinderen. Er verblijven daar op het ogenblik ongeveer 50 kinderen, in leeftijd variërend van enkele maanden tot 13 jaar.

Voordat wij met ons werk onder deze kinderen begon-nen kregen wij instructies van een maatschappelijk wer-ker in de psychiatrie. Vanaf het eerste ogenblik dat wij hem hoorden spreken maakte hij op ons allen een blijvende indruk. Hij wees nadrukkelijk op vele punten die ons als leidraad konden dienen bij ons werk onder deze kinderen. Hij zei dat iedereen het recht heeft anders dan anderen te zijn en dat wij evenzeer van elkaar verschillen als die achterlijke of spastische patiënten. Wijzelf hadden ook in hun plaats geboren kunnen worden en zij in de onze. Als wij deze kinderen waren, wat zouden we dan dankbaar zijn als iemand ons eens kwam opzoeken. Deze gedachte vormde voor ons een aansporing om iedere maandag allemaal trouw te komen, waarbij nieuwsgierigheid niet de enige drijfveer was.

Er was ons geleerd dat wij nooit medelijden mochten to-nen, maar wel medeleven of medegevoel. Die kinderen leren door middel van voortdurend herhaalde voorbeel-den. Wij kleedden ons in vrolijke kleuren om er anders uit te zien dan de kinderverzorgsters, die geheel in het wit gekleed waren. Dan konden de kinderen ons als bezoeksters herkennen en ons van de verzorgsters on-derscheiden. Wij moesten geregeld komen, zodat ze konden leren ons te verwachten, wat zij dan ook deden. Eerst was het moeilijk om rustig en vol vertrouwen te blijven, zeker toen wij de kinderen nog niet hadden ge-

zien. Dit kwam omdat wij er geen idee van hadden wat ons te wachten stond. Er was ons gezegd dat wij de kinderen naar ons toe moesten laten komen. Dit leek ons een moeilijke opgave, omdat een normaal kind im-mers een hele poos passief blijft, voordat hij of zij zich wil inlaten met iemand die zij nog niet kennen. Vanaf het eerste ogenblik dat wij daar aankwamen waren wij echter omringd door de kinderen en we hielden meteen veel van hen en werden door hen ook geaccepteerd.

„Voor zoveel jij dit een van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt jij dat Mij gedaan.“ (Mt. 25:40.) Wij waren bewogen bij het zien van de moeite die het deze kinderen kostte om te praten, te lopen, te leren en al die dingen te doen die ons zo gemakkelijk afgaan. Vaak beschouwen wij deze dingen als iets vanzelfsprekends, maar nu hebben wij juist de eenvoudigheid gaven van onze Vader in de hemel echt leren waarderen.

Wij hebben al deze kinderen hartelijk lief en ze zijn voor ons allemaal heel goede vriendjes. Nu beseffen wij pas hoe heerlijk het plan van onze hemelse Vader is. Deze bijzondere geesten zullen het Koninkrijk Gods beërven.

Eens hebben wij meisjes jeugdwerklidjes voor hen ge-zongen, waaronder ook het lied „Ik ben een kind van God“. Er sprongen tranen in mijn ogen en wij waren allemaal erg ontroerd door de blijdschap en dat prach-tige vredige gevoel dat in het vertrek heerste.

Wanneer wij opgroeien tot vrouwen en moeders en het leven wel eens nog gecompliceerder kan worden dan het ons nu toeschijnt, zullen wij hierop kunnen terug-blikken en nogmaals genieten van die vrede en die buitengewone liefde, die in onze geest en in ons hart een vonkje welwillendheid en dienstbaarheid deden ont-gloeien. ○

ken. Om hen te kunnen helpen verstandige beslissingen te nemen dien je de feiten te kennen. „Verdovende middelen zoals LSD en marihuana kunnen de meest intelli-gente en oprechte mensen om de tuin leiden. Ze verwekken een gevaarlijke en verraderlijke zelfbegoocheling. Het schijnt dat de gebruikers van dat goede nooit bemerken dat verdo-vende middelen geen betere mensen van hen maken. Mensen die verdo-vende middelen innemen hebben nog

steeds hun menselijke eigenschap-pen, zoals luiheid, gebrek aan welwil-lendheid jegens anderen, jaloersheden en angsten. Zeker, ze kunnen wel praten over liefde en broederschap, maar als iedereen die verdovende middelen gebruikt eens eerlijk en objectief zou worden, zou hij toegeven dat verdovende middelen niet beant-woorden aan de propaganda die ervoor wordt gemaakt.“ De betekenis en het doel van het leven zijn dezelfde als ze altijd zijn

geweest. Voor hen die bedelen om „ziende“ te mogen worden of de zin van het leven te leren ontdekken, is het antwoord het door Bartimeüs gevondene — Bartimeüs, de blinde bedelaar, die, volgens de Schriften, ziende werd en Jezus volgde op de weg.

1 LSD = Lysergisch diethylamidezuur, een waan-voorstellingen opwekkend middel, dat de geest verleidt tot het verzinnen van vreemdsoortige en verwrongen zinsbegoochelingen.

2 Speed = een amfetamine bevattende stof, die als opwekkend middel wordt ingespoten.

Als moeders hun gezinsleden in liefde, vrede en begrip van het Evangelie bij elkaar willen brengen, dan is

Zondag de dag!

DOOR ETHNA R. REID

Sedert de geboorte van onze kinderen hebben wij ons iedere zondag afgevraagd: „Wat is passend voor een gezin dat de sabbat wil heiligen?“ Voor mijn man en mij is nooit iets belangrijker geweest dan dat onze kinderen onze Vader in de hemel leren liefhebben en Zijn geboden leren onderhouden. Wij hebben altijd gezamenlijk de sabbat willen heiligen en we zijn ons altijd goed bewust geweest van wat ieder van ons doet op die dag, in de hoop dat onze bezigheden voor de Heer aangenaam zouden zijn.

De priesterschapsvergadering, de zondagsschool, de avondmaalsvergaderingen en andere kerkelijke vergaderingen staan altijd bovenaan als we de tijd voor de zondag indelen. Het bijwonen van deze vergaderingen neemt het grootste deel van de dag in beslag. Toch vinden we nog wel tijd om in de loop van die dag deel te nemen aan bijzondere gezinsactiviteiten. Veel van wat ons op zondag als bezigheden al dan niet is toegestaan, is ontleend aan de geschriften en toespraken van onze profeten. Andere voorschriften

hebben wij zelf vastgesteld nadat wij uit eigen ervaring de waarde daarvan hebben bepaald. Enkele maatstaven die wij bij deze waardebeoordeling hebben gebruikt, zijn:

- (1) *Draagt deze bezigheid bij tot onze kennis van het Evangelie?*
- (2) *Is dit een bezigheid die het gezin verenigt?*
- (3) *Brengt deze bezigheid liefde en vrede in ons huis?*
- (4) *Is het een bezigheid die alleen aan de zondag blijft voorbehouden?*

De zondag is altijd een dag geweest, waarop wij de grootouders uitnodigen bij ons thuis te komen of henzelf gaan bezoeken. Wij zijn gezegend met vier liefhebbende, edelmoedige en godvruchtige grootouders. Wij hebben 's zondags al vele gelukkige uren met hen doorgebracht, luisterend naar hun verhalen over wat zij hebben meegemaakt toen zij nog jong waren en over de belevenissen van roemrijke voorouders. Wat een prachtig geschenk voor kinderen om ze te vertellen over voorvaders die hun leven hebben gewijd aan het dienen van God

en hun medemensen! Deze kennis heeft ons het verlangen in het hart gegeven om zo te leven dat wij hun voorbeeld waardig zijn.

De zondag is voor ons altijd de dag geweest om met onze kinderen de zondagslessen door te nemen, die wij indertijd in het zendingsveld met onze onderzoekers hadden behandeld. Wij zijn zo graag dat onze kinderen dezelfde blijdschap over verhoorde geboden zouden ervaren die bekeerlingen beleven wanneer zij het Boek van Mormon en de beginselen van het Evangelie bestuderen en een getuigenis proberen te krijgen. Dit is ook de dag waarop andere lessen over het Evangelie worden onderwezen uit lesboeken en tijdschriften van de Kerk en waarop kerkelijke toespraken worden geschreven.

Enkele van onze tegenwoordige bezigheden op de sabbatdag verschillen van die van enkele jaren geleden. Onze oudste dochter zit nu in de tweede klas van de middelbare school en ons jongste kind, onze enige zoon, zit in de zesde klas van de lagere school.

De geest van de sabbat bij ons thuis blijft evenwel dezelfde, ook al vinden wij er nieuwe uitdrukkingvormen voor.

De zondag is nog steeds de dag waarop wij onze eigen plakboeken en dagboeken bijhouden. Elk lid van ons gezin heeft drie of meer plakboeken vol persoonlijke herinneringen en gebeurtenissen.

De zondag is altijd de enige dag in de week geweest waarop wij tijd hebben kunnen vinden om in gezinsverband te zingen. Verstandige grootouders hebben ons aangemoedigd om bij bijzondere gelegenheden in de familie, zoals verjaardagen, dineetjes en reünies, met Kerstmis en op gezinsavonden, gezamenlijk programma's uit te voeren waaraan door het gehele gezin wordt deelgenomen. Dit heeft het voor ons noodzakelijk gemaakt zelf tekstboekjes te schrijven, muziekinstrumenten te bespelen en met elkaar toneelstukjes op te voeren en te zingen.

Poppenkastvertoningen hebben niet alleen de belangstelling van onze kinderen gehad toen ze nog klein waren, maar de vorige week hebben onze tieners op zondagavond twee uur besteed aan het op de band vastleggen van de gesproken tekst voor een door hen zelf geschreven toneelstukje, ter voorbereiding van een poppenkastvoorstelling die in de familiekring zal worden gegeven.

Zondag is de dag waarop wij voor onze maaltijden de beste tafellakens en het beste tafelzilver en serviesgoed gebruiken, ook al zijn die maaltijden zelf meestal eenvoudiger toebereid dan op andere dagen in verband met onze vele kerkelijke activiteiten.

Dit is een dag waarop wij hopen dat vrienden ons een bezoek zullen brengen, hetzij met of zonder uitnodiging. Dit is de enige dag van de week waarop de gezinsleden gezamenlijk rondom de keukentafel gaan zitten om de waarde te bepalen van wat we in de afgelopen week hebben gedaan en plannen te maken voor de komende week. Dan praten we met elkaar over die gebeurtenissen van de afgelopen week waarover wij ons verheugd hebben, en over die dingen die we graag anders zouden zien. Dan brengen wij onze verlangens en gevoelens over

het leven onder woorden, onze belangstelling voor gebeurtenissen in het openbare leven en onze liefde voor elkaar.

Dit is ook de dag waarop mijn man ieder kind laat opnoemen welke bijzondere taken het voor de volgende weken heeft opgekregen, zodat geen enkele taak tot het laatste nipertje wordt uitgesteld. Ook moedigt hij ze dan één voor één aan, hun verzameling steentjes, rapportboekje, behaalde onderscheidingen e. d. te laten zien, een gelezen boek te bespreken of te praten over dingen die ze zelf tot stand gebracht of geleerd hebben, zodat ze ieder op hun beurt als leraar voor de overige gezinsleden kunnen optreden. Bij onze gesprekken geven wij elkaar getuigenis van de waarheden die wij hebben geleerd en de zegeningen die wij van onze hemelse Vader hebben ontvangen.

Dit is een dag waarop wij niet naar de bioscoop gaan, geen balspelen beoefenen, niet gaan winkelen of zwemen. Dit is de dag waarop wij weten dat we een dutje kunnen gaan doen, wat uitrusten of rustig een uurtje zitten lezen.

De zondag is altijd de grootste factor in ons leven geweest waardoor de leden van ons gezin plezier in het samen-zijn en belangstelling voor elkaar hebben kunnen behouden. Wij zijn onze hemelse Vader dankbaar voor deze dag, waarop wij Hem gedenken en onszelf er op toeleggen meer aan Zijn beeld gelijk te worden.

Avondmaalsopzeggingen voor mei 1970

Senior-zondagsschool

Zegent hen die u vervolgen; zegent en vervloekt niet. Rom. 13:14

Junior-zondagsschool

En God schiep den mens naar Zijn beeld Gen. 1:27

Gezamenlijke opzegging voor juni 1970

De navolgende teksten dienen in april en mei door de leerlingen van de leer- gangen 9 en 13 uit het hoofd geleerd te worden en door de respectieve klassen gezamenlijk opgezegt te worden in de zondagsschooldienst van 7 juni 1970.

Leergang 9:

(Wij worden er aan herinnerd, dat niet iedereen die dat maar wil, het priesterschap automatisch krijgt; eenieder wordt daartoe geordend door God).

„En niemand neemt zichzelf die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijkertwils als Aäron.“ — Hebr. 5:4.

Leergang 13:

(Tijdens het laatste avondmaal onder- richtte Jezus Zijn discipelen over de verordening van het avondmaal en legde hen uit, dat zij het na Zijn dood moesten nemen, ter herinnering aan Zijn offer voor hen.)

„En Hij nam brood, en als Hij gedankt had, brak Hij het, en gaf het hun, zeg- gende: Dat is Mijn lichaam, hetwelk voor u gegeven wordt; doet dat tot Mijn gedachtenis.“ Luk. 22:19

Als u mijn kind onderwijst

Onze zoon weet dat hij een kind van God is, een verhouding die wel iets lijkt op de verhouding die tussen hem en zijn ouders bestaat. Hij is zich er tevens van bewust dat zijn vader en moeder eveneens kinderen van hun hemelse Vader zijn en dat ook zij nog veel moeten leren en doen alvorens zij tot de volmaaktheid kunnen komen die hij vroeger aan hen had toegeschreven. Dit is het doel van al Gods kinderen. Onze zoon weet wel dat zijn ouders fouten maken, ook al is het niet met opzet, maar toch is hij bekend met hun verlangen hem te helpen naar God toe te groeien. Hij verwacht echt niet van hen dat ze datgene voor hem zullen doen wat hij beter zelf kan doen.

Deze zoon van ons heeft reeds vele van zijn wensen en begeerten leren beheersen en zich over het algemeen leren schikken naar de aanvaarde zeden en gedragspatronen van zijn onmiddellijke omgeving. Naar onze mening begint hij zich meer en meer bewust te worden van het unieke van zijn eigen persoonlijkheid. Evenals zijn leeftijdgenoten begint hij zich hoe langer hoe meer te richten naar het advies en de voorlichting van zijn gelijken, waardoor hij er soms toe wordt gebracht bepaalde raadgevingen van zijn ouders met een korreltje zout te nemen. Hij vindt vrij veel vertier buitenshuis, hetgeen er steeds meer toe begint te leiden dat hij aan zijn eigen huiselijk milieu en ouderlijk toezicht wordt onttrokken. Hij heeft al geleerd heel wat gewichtige beslissingen te nemen, waarbij hij slechts in beperkte mate steunt op ons, d.w.z. hij aanvaardt nu meer onpersoonlijke leiding.

Hij heeft zeer veel belangstelling gekregen voor de andere sekse. Daar hij zeer ontvankelijk is voor aantrekkelijke en populaire meisjes, wil hij voor hen ook aantrekkelijk en populair zijn. Het schijnt voor hem soms belangrijker hun aandacht op zich te vestigen dan te

luisteren naar wat de leraar te zeggen heeft. Ook al heeft hij wel geloof en vertrouwen in zijn hemelse Vader en in zijn familieleden, toch is hij niet altijd tevreden met hetgeen wij soms ten opzichte van hem beslissen. Vele doelstellingen met betrekking tot hem die hij en wij eens als vanzelfsprekend aanvaardden, worden nu opnieuw in overweging genomen.

Hij moet op verkenning uitgaan om een oplossing te zoeken voor vraagstukken die verder reiken dan zijn eigen thuis. Nu kunt u als een van zijn leraars misschien veel hulp bieden bij het wegnemen van zijn huidige dilemma's, waardoor hij zich afvraagt: „Hoe kan ik ergens zeker van zijn?” „Zou Joseph Smith de Vader en de Zoon werkelijk hebben gezien?” „Is het nodig dat ik op zending ga, of wordt dit alleen maar door mijn familie en de bisschop van mij verwacht?” „Is de zogenaamde nieuwe moraal heus diezelfde oude onzedelijkheid waarvan men mij heeft verteld?” „Is het nu zo belangrijk het Woord van Wijsheid te houden?” „Is het betalen van tienden en andere offergaven wel even noodzakelijk als mijn ouders en de Kerk schijnen te denken?” „Waarom wordt er van mij verwacht dat ik mij anders gedraag dan de jeugd van de wereld in het algemeen?” Deze en tal van soortgelijke vragen, waarvan hij sommige niet met zijn ouders bespreekt, wedijveren naar een plaats in zijn denken.

Wij kunnen alle problemen niet voor hem oplossen, en dat willen we ook niet. Hoewel wij weten dat hij ons liefheeft en ons respecteert, worden bepaalde antwoorden die wij hem geven niet meer voetstoots aangenomen; ze zijn aanvechtbaar. Uit talrijke bronnen van uiteenlopende aard krijgt hij wenken, vermaningen, voorlichting en advies. Misschien twijfelt hij niet eens in ernstige mate aan onze gemeenschappelijke verlangens om hem te helpen, maar toch voelt hij aan dat al ons streven in deze rich-

ting niet geheel consequent is. Voor een groot deel moet hij nog steeds zelf de beslissingen nemen, en zo moet het ook zijn. Nu zou ik u willen verzoeken: geeft u hem als zijn leraar geen aanleiding om aan uw integriteit, uw geloof of de oprechtheid van uw persoonlijke overtuiging te twifelen. Ik wil u de wet niet voorschrijven, maar ik heb er belang bij en ik ben bezorgd voor mijn zoon. En ik heb inderdaad zo mijn eigen gedachten over hoe ik onze jongen graag zou willen hebben nadat u hem met u uw bewakende en verstandige leiding hebt beïnvloed. Ik hoop dat zijn nieuwe ervaringen met u, als aanvulling op de thuis opgedane, ertoe zullen bijdragen dat hij die goede hoedanigheden verworft die hem tot een geschikt onderdaan van het koninkrijk van onze hemelse Vader zullen maken, alsook tot een bekwaam medewerker die een aandeel op zich neemt in de verantwoordelijke taak de aarde te „onderwerpen“.

Hebt u hem als zijn leraar lief — niet zoals wij, zijn ouders, hem liefhebben, maar als een echte vriend die belang in hem stelt als in een in vele opzichten uniek menskind. Wees gevoelig voor het unieke in zijn persoonlijkheid, want juist op dit punt kan hij wellicht het meest bijdragen tot uw klas en tot de wereld. Help hem zichzelf te achten als een waardig mens met bepaalde eigenschappen waardoor hij zich allicht van anderen onderscheidt, al was het alleen maar omdat zijn aanpak, zijn inzicht of zijn begrip misschien ietwat anders is dan van anderen. Laat hem gevoelen dat u zich voor hem interesseert en dat u een oprecht verlangen koestert om hem in zijn moeizaam streven om iets te bereiken behulpzaam te zijn. Op het ogenblik lijkt hij misschien zelfzuchtig en erg bezorgd voor zijn eigen geluk en ontwikkeling, maar is dat zo ongewoon voor een tiener of voor wie van ons dan ook? Wij kunnen alleen leren met anderen begaan te zijn als ook ons eigen welzijn ons ter harte gaat. Dit was de strekking van de woorden van de Heiland, toen Hij de mens vermaande zijn naaste lief te hebben als zichzelf.

Laat hem voelen dat u een getuigenis van het Evangelie hebt, maar verschaf hem tevens een milieu waarin hij zich er meer en meer van bewust kan worden dat subjectieve gevoelens niet altijd een duurzaam vervangingsmiddel zijn voor objectieve feiten. Wij zouden graag willen dat hij leert dat het noodzakelijk is zich er echt voor in te spannen om kennis van het Evangelie te verkrijgen. Ik vermoed dat het tot uw taak als leraar behoort hem de weg te wijzen naar bronnen waaraan hij hulpmiddelen kan ontlenen bij het verkrijgen van deze kennis. Leid hem bij uw pogingen om hem ertoe te bewegen zelf op zoek te gaan naar waarheid langs positieve, gezonde en optimistische wegen, zodat hij de leiding en inspiratie van de Heilige Geest kan genieten. Het is niet nodig hem altijd te beschermen tegen datgene dat in strijd is met de leringen van de Zaligmaker, maar u hoeft evenmin nadrukkelijk te wijzen op het bestaan van het verkeerde. Leer hem inzien dat de diepte van iemands overtuiging niet altijd de absolute waarheid is. Wij zouden niet graag willen dat hij legenden en bijgelooft ging verwarren met de echte waarheden van het Evangelie.

Geef hem geen antwoord op alle vragen. Sterk hem in de wetenschap dat wij tegenwoordig inderdaad profeten hebben die in staat zijn voortdurend openbaringen te ontvangen en die dan ook ontvangen. Als hij dit als vaststaand aanneemt, zal hij inzien dat „alle antwoorden nog niet binnen zijn.“ Bij hem thuis hebben wij bemerkt dat het veel veiliger is te zeggen: „Dat weten we niet — maar laten we er samen achter zien te komen,“ dan om bepaalde antwoorden te geven die later misschien onverdedigbaar zullen blijken. Iemand heeft eens heel terecht gezegd: „Geloof wordt gewoonlijk niet ondermijnd door hen die niet overal een antwoord op hebben, maar wel door hen die dat menen.“ Ouderling John A. Widtsoe, een voormalig lid van de Raad der Twaalven, heeft er eens op gezinspeeld dat verstandige mensen de Kerk niet overboord moeten gooien omdat ze geen bevredigend antwoord hebben kunnen vinden aangaande elk beginsel van het Evangelie, maar dat ze behoren te wachten en te zoeken totdat de antwoorden aan het licht komen. Wij zouden zo graag willen dat u onze zoon zou leren een geloof aan te kweken dat is gebouwd op hetgeen door God is geopenbaard. Daardoor zal hij het geloof en het vertrouwen krijgen dat hij eens de oplossing zal vinden van de vraagstukken waarop hij momenteel geen afdoend antwoord weet. Is dit niet de strekking van de boodschap die de profeet Joseph Smith van de Heer ontving, toen Hij zeide: „... De mensen dienden ijverig voor een goede zaak werkzaam te zijn, en vele dingen uit eigen vrije wil te doen...“? (L. & V. 58:27.)

Zet hem aan het denken. Maak hem het woord van de Heer bekend, maar laat hem ook zelfstandig antwoorden vinden. Streef er bij uw pogingen om onderwijs te geven naar, niet enkel voorgedraaide leerstof op te dienen. Houd rekening met de vrijheid van de menselijke geest en ken iedereen het recht toe om zelfstandig te denken en tot bepaalde conclusies te komen die in overeenstemming zijn met alle waarheid die hem bekend is. Het is niet verstandig opmerkingen van anderen die toevallig niet met uw eigen huidige denkwijze stroken belachelijk te maken. In zekere zin is elke leerling van uw klas een aparte persoonlijkheid, die zijns gelijke niet heeft. Ik ben dan ook geneigd om in te stemmen met wat iemand eens gezegd heeft: „Het is een geliefkoosd tijdverdwijf van onontwikkelden mensen om alles af te kraken wat ze niet weten of begrijpen.“ Zorg ervoor dat uzelf niet in een dergelijke categorie terechtkomt.

Probeer bij uw onderwijsmethoden datgene wat u zegt in verband te brengen met reeds door hem opgedane ervaringen of met dat wat hij momenteel meemaakt, zodat de door u verkondigde boodschap voor zijn dagelijks leven en levensbehoeften van betekenis zal zijn. Laat uw enthousiasme hem niet biologeren, zodat hij in een zekere buitenissige extase van idealisme geraakt, die geen enkel verband houdt met zijn huidige levenswijze en manier van doen. Maak gebruik van uw eigen levenservaring; hoevel van uw niet van werkelijksheidszin getuigende voornemens zijn in uw leven wezenlijk tot uitdrukking gebracht? Als wij bij ons onderricht geen reke-

ning houden met het werkelijke leven, worden we vaak zo bekwaam in het theoretiseren, dat wij er onszelf van weten te overtuigen dat onze woorden onze toehoorders wel tot daden zullen aanzetten. Die mogelijkheid is weliswaar niet uitgesloten, maar meestal zal hetgeen wij zeggen weinig of geen blijvende indruk maken, wanneer het zonder enige samenhang met onze eigen ervaringen blijft, zodat wij er niet persoonlijk bij betrokken zijn. Als u een opwekkende boodschap over te brengen hebt, wees dan wel zo fijngevoelig om rekening te houden met de gevoelens en gedachten van uw leerlingen. Het Evangelie onderwijzen is als het openen van deuren, waardoor de ander nieuwe gebieden van ervaring en begrip kan betreden, maar tenslotte is het de leerling zelf die door deze deuren moet gaan. Niemand anders kan dit voor hem doen, zelfs de leraar niet.

Bereid u terdege voor; wees een geleerde in het Evangelie. Laat uw leerlingen delen in uw geestdrift voor de woorden des levens en laat het vooral niet bij louter gevoelens blijven, maar spoor hen aan zelf verder te studeren aan de hand van de door u in de klas behandelde leerstof. Uw eigen studie moet u in staat stellen vele wegen te wijzen die tot nader onderzoek leiden. Betrek de klas bij deze nasporingen. Gebrek aan voorbereiding veroorzaakt dikwijls lusteloosheid, en wanneer u in deze stemming voor de klas verschijnt, kan dit nadelig beïnvloeden.

Ons kind is enthousiast en nieuwsgierig van aard. Als het geen gelegenheid wordt geboden om samen met u en de andere leerlingen van de klas ervaringen uit te wisselen, zal het zelf de gelegenheden daartoe scheppen op een manier die misschien niet in overeenstemming is met de les die u hebt voorbereid. Misschien zult u dit optreden van hem een uiting van onoplettendheid, gebrek aan respect voor de leraar of van oneerbiedigheid noemen, terwijl het in werkelijkheid wellicht alleen maar van verkeerd gericht enthousiasme en misplaatste creativiteit getuigt. Ik meen dat het wel een uitgemakte zaak is dat men iets leert overeenkomstig iemands belangstelling. Gewoonlijk onthouden wij datgene het best waardoor wij echt wakker geschud worden. Wij kunnen ons nooit iets volkomen eigen maken voordat wij de gelegenheid hebben gehad het in de praktijk toe te passen. Wij als ouders zullen graag op alle mogelijke manieren met u samenwerken, maar wij kunnen niet in uw plaats een les voorbereiden en u evenmin het enthousiasme of de overtuiging geven die nodig zijn voor dat wat u moet udragen.

Laat u zijn vitaliteit niet verloren gaan, maar wees bij uw voorbereiding ook niet zozeer vervuld van het onderwerp van de les dat u uw leerlingen uit het oog verliest. Het Evangelie is er voor het heil van de mens en is er niet alleen terwille van het te behandelen onderwerp. Hierop heeft de Heiland gewezen toen Hij zei, dat de sabbat er was voor de mens, en niet de mens voor de sabbat. Uw liefde voor bepaalde aspecten van het Evangelie mag mijn kind niet tot een toevallig bestanddeel van de klas degraderen. De profetische benadering (onderwijzen door middel van prediking) zal alleen effect

sorteren voor zover de leerlingen van uw klas de strekking van het onderricht kunnen aanvoelen en als werkelijkheid ervaren.

Beleef het Evangelie zelf! Als dit in uw eigen leven geen ware betekenis heeft, hoe kunt u dan verwachten dat het voor mijn zoon vanzelf wel iets zal betekenen? Laat hem niet het gevoel krijgen dat de door u gebrachte boodschap voor hem niet bruikbaar is, daar de toepassing daarvan zijn kunnen te boven gaat. Thuis proberen wij steeds evangelieboodschappen in ons leven toe te passen, maar wij kunnen toch niet alle gebreken die hij in de wereld aantreft volkomen te niet doen. Hij ondervindt dat de mensen zich onchristelijk gedragen, wat blijkt uit alle mogelijke communicatiemiddelen, zoals de pers, de televisie, de bioscoop, en de wijze waarop hij de mensen met elkaar ziet omgaan. Deze handelwijzen zal hij niet altijd blijven toeschrijven aan mensen die niet van zijn geloof zijn. Hij let ook op het gedrag van zijn ouders en dat van de leiders van Kerk en gemeenschap. Hij let eveneens op uw gedrag! Als u, die zijn leraar bent, deze boodschap niet zinvol kunt maken in uw eigen leven en dat van uw gezinsleden, waarom zou deze dan voor hem wel van betekenis zijn?

Het valt ons allemaal moeilijk om de boodschap van de Zaligmaker los te zien van het doen en laten van de mensen die deze onderwijzen. De hedendaagse denkwijze heeft in bepaalde opzichten een crisis teweeggebracht, waarvan de oorzaken veel dieper liggen dan wat blijkt uit het voorkomen en het gedrag van vele jongelui. Het ligt in ons aller binnenste verscholen, in de maatstaven waardoor wij ons bij onze bezigheden laten leiden, in onze zienswijzen en algemene levensbeschouwing, in de oprechtheid en de omvang van onze overtuigingen en in onze voornaamste verbintenissen en aspiraties. Het vloeit voort uit onze diepste levensovertuiging, die uit een mengeling van onze ervaringen en gedachten bestaat.

Bedenk tenslotte hoe uw eigen jeugd en vroegere ervaringen zijn geweest — hoe u zich op zijn leeftijd hebt gevoeld, wat u toen dacht en deed. U kunt niet van hem vergen dat hij nu reeds de wijsheid en de levenservaring bezit die u in de loop der jaren hebt verkregen. Als men het gezegde „Het verstand komt met de jaren“ aanvaardt, wil dat nog niet zeggen dat men een kind zich als een teugelloze bandiet moet laten gedragen, maar alleen als een onvolwassen tiener. Wij hebben die tijd allemaal doorgemaakt. Laten wij met deze ervaring ons voordeel doen door begrip op te brengen voor onze kinderen en onze leerlingen.

Misschien moet u er als leraar van afzien een onmiddellijke beloning te ontvangen in de vorm van een openlijke erkenning dat uw arbeid in de wijngaard met succes is bekrond, maar intussen hebt u dan waarschijnlijk wel het respect en de bewondering van uw leerlingen verdiend, evenals de blijvende dankbaarheid van hun vaders en moeders.

Een gelukkiger huwelijk :

zich samen ontwikkelen

Wat deed u beiden in uw verkerings-tijd het liefste samen? Elkaars handen vasthouden, wandelen, winkels kijken, dansen, picknicken, studeren, naar de bioscoop gaan of de schouwburg bezoeken, sportwedstrijden bijwonen, debatteren over sport, politiek of andere strijdvragen, samen ergens gaan eten of zo maar wat praten? Behalve dat u verliefd was, deed u samen allerlei dingen die vriendschapsbanden tussen u smeedden.

Nu bent u al enige tijd getrouwd. Wat is er met deze vriendschap gebeurd? Als u van dansen hield, hoe lang heeft het dan geduurd toen u eenmaal getrouwd was voordat u ophield met het bijwonen van dansavondjes? Halverwege uw liefdesgesprekken werd u in de rede gevallen door uw eerste kind, en de overblijvende helft van uw gesprekken bestaat grotendeels uit zakelijke gesprekken — de zakelijke kant van het gezinsleven. Hoe lang is het al geleden sinds u samen ging

winkels kijken? Wanneer hebt u samen voor het laatst gepicknickt? Wanneer bent u voor het laatst samen gaan wandelen, zo maar om eens genoeglijk samen te wandelen en te praten?

Een huwelijk is een reeks vriendschappen. De liefde doet dienst als hoofdthema. Vriendschappelijke betrekkingen verschaffen het huwelijk de nieuwe impulsen, waaromheen de verhouding zich verder ontwikkelt. Elke afzonderlijke vriendschappelijke betrekking met onze wederhelft ontstaat, bereikt een hoogtepunt van enthousiasme en neemt dan weer af, tot ze verdwijnt. Dan wordt het een kleinood dat wordt weggestopt in de schatkist van de dierbare herinneringen.

Deze „oude doos“ vol herinneringen met zijn fantastische verzameling vriendschapspatronen vormt een ware beveiliging voor het huwelijk, maar al wat het biedt, is wat wij eenmaal zijn geweest. De verdere ontwikkeling van

onze verhouding vereist dat wij op deze weg doorgaan en ons leven verrijken met nieuwe vriendschappen.

U bent dus vermoedelijk al eens bevriend geweest als danspartners, als reispartners, als partners bij het opvoeden van kinderen. Bovendien bent u al vele jaren lang elkaars geliefde geweest. Al die verschillende vriendschappen hebben bijgedragen tot versterking van de magnetische kracht van uw verhouding. Het enthousiasme waarmee u eens begonnen bent vereist nog steeds nieuwe vormen van kameraadschap.

Het is zoals een getrouwde vrouw eens zei: „We zijn samen achtereenvolgens op jacht geweest met de buks, met het jachtgeweer, met pijl en boog, we hebben samen aan harpoenvisserij gedaan, aan meer- en riviervisserij, we hebben samen golf gespeeld en getennist, en noem maar op.“

Wat doet u op het ogenblik gezamenlijk naast al die dingen die zijn ontstaan,

tot een hoogtepunt gekomen en weer verdwenen? Wat zult u beiden volgend jaar gaan doen? Ook van de afzonderlijke belevenissen die man en vrouw hebben bij de verschillende werkzaamheden waarmee zij zich bezighouden, behoort u elkaar deelgenoot te maken, evenals de avonturen die u samen beleeft.

In het huwelijk moeten de echtgenoten elkaar als mens blijven boeien. Er is al veel geschreven over hoe men in lichamelijk opzicht een aantrekkelijk persoon kan blijven, en ons uiterlijk voorkomen is ongetwijfeld een veelzeggende factor. Niets maakt iemand echter boeiender voor anderen dan een nieuw enthousiasme. De invloed daarvan wordt merkbaar in het uiterlijk, de gesprekken, de houding, de gevoelens en reacties van de betrokkene.

Wij zijn niet allen even bekwaam in het beginnen aan nieuwe gemeenschappelijke ervaringen. Er zijn onder ons mensen die wel graag gezamenlijk nieuwe ondervindingen willen opdoen, maar het gemakkelijker vinden om deel te nemen aan wat door anderen wordt ondernomen. Ook worden sommige mensen die dikwijls de eerste stap doen om iets anders te beginnen het wel eens beu en menen dat de andere partner wat meer initiatief zou moeten nemen. Dit is een heel goed idee, maar in vele gevallen lukt het gewoonweg niet. Als het in uw vermogen ligt een ander op dreef te helpen, dan bent u het aan uw huwelijk verschuldigd dat ook te doen. Uw echtgeno(o)t(e) zal dan ook wel meer initiatief krijgen naarmate hij of zij opgroeit in de veilige geborgenheid die door vriendschappelijke ervaringen wordt verschaft.

Het is ook van belang te beseffen dat beide echtgenoten deze ervaringen niet altijd op dezelfde wijze beleven. Hoe men ergens in deel is een persoonlijke kwestie. Vele gehuwden beklaagen zich erover dat hun wederhelft niet bij de huwelijksbeleving betrokken is. Als de toestand nader wordt onderzocht merken we gewoonlijk dat beide echtgenoten er wel bij betrokken zijn; de eigenlijke klacht is dan dat de ene partner er niet op die bepaalde wijze bij betrokken is als de ander graag zou willen zien.

Daar wij hebben opgemerkt dat echtelijke vriendschappen van groot belang zijn, willen wij nu eens bekijken hoe wij zo al het enthousiasme in onze onderlinge verhouding kunnen vernieuwen en deze verder kunnen helpen ontwikkelen. Een vakantietochtje van een week lang, kan voor u en uw partner een verjongingskuur zijn; een dergelijke „injectie“ heeft een huwelijk dan ook af en toe wel nodig, omdat men hierin aanleiding vindt het met elkaar te blijven proberen. Toch hoeven we er niet op uit te gaan om nieuwe vriendschappen te beginnen. Wij kunnen een nieuw gebied ontsluiten door ons samen ergens voor te gaan interesseren, b. v. voor de een of andere sport, een bepaalde liefhebberij, tekenen, schilderen of muziekbeoefening — de lijst is eindeloos. Soms gebruiken wij het voorwendsel dat wij er geen tijd en geen geld voor hebben. Hoe vaak spreken wij dan de waarheid, en hoe vaak proberen wij alleen maar alles te vermijden, waardoor wij misschien een beetje mal zouden lijken? De beroemde Romeinse schrijver Cicero liet een van zijn figuren nog Grieks leren toen hij al in de zeventig was. Een vriendin van ons die in de veertig is, leert momenteel pianospelen.

Een tweede methode waardoor wij enthousiasme kunnen opwekken is onze partner vragen te stellen. „Ja, maar,” zult u zeggen, „dat doe ik toch voortdurend.” Zeker doen we dat, en die vragen zijn allercharmantst! „Hoe ging het er vandaag mee?” „Wat heb je nodig uit de winkel?” „Kan ik morgen de auto krijgen?” „Heb je mijn broek geperst?” We stellen inderdaad vaak prachtige vragen, die het verstand van een kind van zes jaar op de proef zouden stellen!

Als we het nu eens met een paar andere vragen probeerden? B. v.: „Wat zou je het volgende jaar het liefst willen doen?” „Wat is het aardigste dat je vandaag is overkomen?” „Waarmee zou ik je nu eens echt een plezier kunnen doen?”

Deze vragen dienen levendige discussies te openen. Hoe kunt u anders verwachten meer over het eigen karakter van uw partner te weten te komen dan door op verkenning uit te gaan in zijn of haar geest? Sommige

WAT KUNT U DOEN

mensen zullen zeggen: „Maar ik zie geen vragen op uw lijstje staan waarvoor ik iets kan voelen.” Maar u hoeft ze ook niet te gebruiken. Stel ze zelf op. Houd u alleen maar aan één fundamentele regel: bij alle vragen dient u de ander te verzoeken eens te zeggen wat hij of zij voelt of wat hij of zij over iets denkt. Alleen dergelijke vragen kunnen aanleiding geven tot openhartige gesprekken, die wederzijdse groei en waardering tengevolge kan hebben. De meest zinvolle gemeenschap die er tussen echtgenoten kan bestaan is een begrijpend delen in elkaars gevoelens.

Neem er tenslotte de tijd voor om eens wat spanning in uw huwelijksleven te brengen. Er zijn duizend en een dingen waarmee u dit kunt doen. Bij een onvoorbereid opinie-onderzoek onder een groep gehuwden kwamen deze met enkele ideeën voor de dag. Hieronder sommen wij een gedeelte daarvan op. Enkele van deze wenken kunnen u wellicht niet bekoren, maar de meeste brengen gegarandeerd wel enige opwinding teweeg, al was het alleen maar doordat u onder het doorlezen van deze lijst zo nu en dan even in uw vuistje moet lachen. Bovendien zal uw huwelijk er wel bij varen!

Wat de man kan doen om zijn huwelijk wat opwindender te maken:

- * Denk niet dat u zich altijd flink moet houden. Huil maar eens een beetje — zij zal het fijn vinden u te kunnen bemoeiden.
- * Breng bloemen voor haar mee zo lang zij nog ruiken kan.
- * Neem tegenover uw vrouw dezelfde goede manieren in acht als tegenover een klant in uw zaak.
- * Prijs haar kookkunst, ook al bent u al lang getrouwd.
- * Vraag uw vrouw om raad in uw moeilijkheden en neem die ook wel eens aan.
- * Meen niet dat tederheid verwijfd is; in werkelijkheid is het een teken van kracht.
- * Geef uw vrouw eens een geschenk, zo maar zonder meer.
- * Geef haar wat ze wil en niet wat u vindt dat ze moet hebben.

Wat de vrouw in dit opzicht kan doen:

- * Zeg tegen de burens dat u gelukkig getrouwd bent — het komt dan wel weer bij uw man terecht en het zal hem plezier doen.
- * Vertel hem niets over uw moeilijkheden voordat u hem te eten hebt gegeven. Als het echt een ramp is, zoals een spatbord van de auto afrijden, maak dan de maaltijd bijzonder smakelijk.
- * Behandel uw echtgenoot net zo zorgzaam en liefderijk als uw kinderen of uw hond.
- * Leer de gezegdes van uw man op de juiste wijze uitleggen. „Je ziet er behoorlijk uit“ betekent misschien: „Lieveling, je ziet er vanavond fantastisch uit.“
- * Schrijf hem zo nu en dan eens een liefdesbrief.

Wat u allebei kunt doen:

- * Behandel elkaar van tijd tot tijd eens alsof u elkaar voor het eerst ontmoette.
- * Noem elkaar geen vader en moeder, en blijf uit de buurt van echtparen die dat wel doen, tenzij ze tachtig zijn.
- * Als er moeilijkheden tussen u rijzen, ga dan nooit slapen voordat u tot een oplossing of de een of andere overeenstemming bent gekomen.

- * Zeg nooit: „Dat heb ik vandaag in de middagpauze gegeten.“
- * Als zij een grapje vertelt, kom dan niet voorbarig met de clou op de propen.
- * Leer een paar nieuwe grapjes terwille van uw vrouw, die de oude al zo vaak heeft gehoord.
- * Vraag haar nooit: „Wat heb je de hele dag toch gedaan, liefje?“
- * Kus haar in het openbaar. Misschien kijkt ze gegeneerd en doet ze alsof ze boos is, maar ze zal het heerlijk vinden.
- * Als u al deze raadgevingen gelezen hebt, ga dan naar haar toe en zeg haar dat u blij bent met haar getrouwd te zijn en dat u dat weer zou doen als u de kans kreeg het nog eens over te doen.
- * Maak van uw woning een geriefelijk plekje, waar hij tot rust kan komen.
- * Maak geen boeman of huistiran van hem. Zeg nooit tegen de kinderen: „Wacht maar eens totdat je vader thuiskomt,“ of „Ik gun het je wel, maar papa zegt nee.“
- * Herinner u wat u hebt gezegd en gedaan om hem te overtuigen dat hij met u moest trouwen, en probeer die argumenten nogmaals.
- * Zeg niet steeds tegen hem dat hij al te oud is om bepaalde dingen te doen die hij graag doet.
- * Vraag hem niet telkens weer: „Hou je van me?“
- * Geloof hem als hij zegt dat hij dat ook doet.

- * Als u samen bidt voor het slapen gaan, richt uw gedachten dan op iets hogers dan uw eigen zorgen.
- * Ga samen aan sport doen.
- * Laat altijd kibbelende vrienden links liggen.
- * Als een van u de eerste deuk in de nieuwe wagen rijdt, lach er dan om, ook al ergert u zich dood.
- * Leef niet altijd bij de klok, d.w.z.

(Naar een bewerking van „84 Ways To Make Your Marriage More Exciting“ (84 manieren om uw huwelijk opwindender te maken) door Jhan en June Robbins, McCall's, okt. 1958, pp. 50, 147-148. Overgenomen met speciale toestemming van de auteurs. Deze lijst komt ook voor in „Design for Family Living“ (ontwerp voor het gezinsleven) door Wayne J. Anderson (Minneapolis: T. S. Denison & Co. Inc., 1964), pp. 144-47.)

veroordeel de ander niet als een van u een beetje laat is.

- * Pas op dat u niet allebei tegelijk boos wordt.
- * Sticht een groot gezin.
- * Respecteer elkaanders privéleven.
- * Ga samen eens wandelen als het regent.
- * Bespreek moeilijkheden met het hele gezin.
- * Maak samen een album met familiefoto's.
- * Ga minstens eenmaal per maand een avond alleen uit.
- * Heb altijd een of ander toekomstplan onderhanden, iets om samen te doen, te bouwen of te kopen.
- * Als er bloedverwanten bij u inwonen, zorg er dan voor dat ze af en toe eens ergens anders op bezoek kunnen gaan.
- * Schrap de woorden ik, mij en mijn uit uw woordenschat en gebruik in plaats daarvan wij, ons en onze.
- * Spreek in het openbaar alleen goed van elkander. Probeer niet met elkaar te wedijveren.
- * Als u geregeld medicijnen moet innemen, houd die dan uit het zicht.
- * Ga samen op diët.
- * Begin nooit een zin met: „Mij dunkt dat een goede man zou...“ of „Een goede huisvrouw zou...“, of „Na alles wat ik voor jou heb gedaan...“
- * Ga niet langer naar feestjes waar u niet graag naar toe gaat.
- * Huur een zaal en houd een receptie voor al diegenen die hebben voorgespeeld dat uw huwelijk nooit zou slagen.

10 mei 1970 zal apostel Marion G. Romney van de Raad der Twaalven, de Groninger districtsconferentie bijwonen en het nieuwe gebouw daar inwijken.

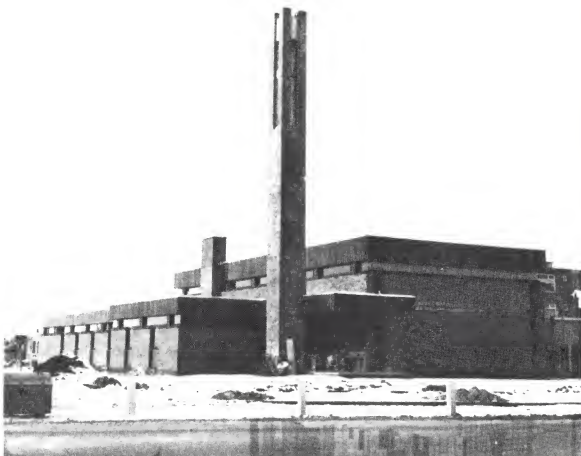
Dit is misschien een goede gelegenheid nog eens terug te denken aan de verschillende gebouwen die de gemeente Groningen in de loop der tijd gebruikt heeft. Al in 1896 was er een vrij grote gemeente in Groningen. Eveneens een vrij grote in Siddeburen. Met belangstelling heb ik een verslag gelezen van de eerste halfjaarlijkse conferentie van het district Groningen.

Deze conferentie werd 12 juli 1896 gehouden en het verslag bericht van 80 leden in Groningen en 34 in de gemeente Siddeburen. In die dagen werden de vergaderingen in het lokaal naast het Concerthuis in de Poelstraat gehouden en de geschiedenis vermeldt dat de Groninger conferentie van 23 september 1900, gehouden werd in een lokaal aan de Oostersingel nr. 5. Toen waren er in het district 171 leden. In 1903 en 1904 werden de vergaderingen 's morgens aan het Kattendiep nr. 7 en 's avonds in „t Huis de Beurs" op de Vismarkt gehouden.

Dit verslag noemt ook het Koor van de gemeente Groningen.

Daarna, in 1906 werd er vergaderd in de Schoolstraat nr. 6 en in datzelfde jaar werd er een nieuw gebouw, gelegen aan het Gedempte Kattendiep in gebruik genomen. De conferentie van 1907 was in het Concerthuis, Poelstraat nr. 30. Klaarblijkelijk was de ruimte van het Gedempte Kattendiep niet groot genoeg voor de conferentie.

Het gebouw aan het Gedempte Kattendiep werd evenwel niet erg lang ge-

bruikt, want kort daarna kwam men weer samen in de Schoolstraat nr. 6.

Wij lezen dat de vergaderingen ook in 1919 nog op datzelfde adres gehouden werden.

„De Ster" van 1929 vertelt het volgende verhaal:

„Zondag 25 Augustus 1929 was een heugelijke dag, een geestelijk feest voor de kerkelijke gemeente in de stad Groningen. Op dien datum namelijk werd het nieuwe vergaderlokaal, pas door aankoop en herbouw verkregen, geopend. Keurig ziet deze jongste aanwinst voor

Het kerkgebouw in Groningen de Zending er uit. Alles netjes afgewerkt, met nieuwe stoelen en een nieuw orgel, en van buiten, een waardig, ja deffig front op een voornamen stand. Er is een doelmatig doopvont en er zijn vertrekken voor de Zusterhulpvereniging en de Zondagsschoolklassen, Poelstraat 52 mag gezien worden."

Wij verwachten dat de groei van de gemeente binnen enkele jaren zodanig zal zijn, dat er nieuwe klaslokalen aan het gebouw in Corpus den Hoorn, zullen moeten worden toegevoegd.

7 mei 1970 zal apostel Romney het gebouw van de gemeente Utrecht, Prinses Beatrixlaan 51a, inwijken.

Ook dit is een mijlpaal in de geschiedenis van de gemeente Utrecht.

Gedurende een kwart eeuw heeft men vergaderd in het gebouw aan de Wittevrouwensingel, doch door de groei van de gemeente bleek het niet doelmatig genoeg. De nieuwe kerk is dan ook een grote vooruitgang.

Aardig is het te memoreren dat zowel het oude gebouw te Utrecht als het gebouw te Groningen op de lijst van Monumentenzorg staan.

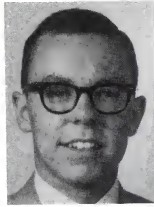

Het kerkgebouw in Utrecht

VERTROKKEN

Bedford, Alvin Leon, Ogden, Utah.

Brinton, Thomas Sims, Salt Lake City, Utah.

Harmon, Darrell Douglas, Las Vegas, Nevada.

John, Stephen Smith, Salt Lake City, Utah.

Koldewyn, Lee F., Ogden, Utah.

van der Sloot, Frank L., Cocolalla, Idaho.

Smith, John Wickliffe, Salt Lake City, Utah.

Warner, Kent Orange, Rigby, Idaho.

JEUGDWERK

Jeugdwerk? Ach, wat heeft dat nu te betekenen, een beetje fröbelen met de kinderen, een spelletje doen en een liedje zingen, hebben mijn kinderen dat nu nodig?

Jammer genoeg bestaat deze opvatting nog steeds en we willen deze graag zien verdwijnen.

Het doel van het jeugdwerk is om te gehoorzamen aan de opdracht, die de Heer ons gaf in de Leer en Verbonden (Afd. 68:28) toen Hij zei: „En zij zullen eveneens hun kinderen leren bidden en oprecht wandelen voor de Heer.”

Daarom is er een heel uitgewerkt programma, door bewaakte mensen samengesteld, om hieraan te voldoen. Het Evangelie wordt onderwezen aan de kinderen, aangepast aan de leeftijden en de lessen variëren dan ook van jaar tot jaar. Kinderen in de leeftijd van het jeugdwerk zijn zo ontvankelijk en de opleiding die zij gedurende die jaren krijgen, is voor een zeer groot gedeelte bepalend voor wat ze van hun verdere leven zullen ma-

Amen.
Hendrina W. Sont
Jeugdwerkpresidente van de ring

JVOOV

In de boodschap die ik tot u wil richten, wil ik het graag over waardering hebben. De jongeren tegenwoordig hebben veelal de waardering voor elkaar verloren. En toch, als wij ons dit beginsel eigen maken, kunnen wij zoveel meer vreugde ontvangen. Ik zal u in een verhaaltje vertellen, hoe dat mogelijk is.

Er stond laats iemand achter het loket op het postkantoor. Er stond ook een lange rij mensen achter dat loket te wachten. Het gezicht van de ambtenaar straalde nu niet bepaald van vreugde. Hij stond met een verveeld gezicht de brieven en pakjes te wegen en het geld te wisselen. Voor mij in de rij stond een man. Toen deze aan de beurt was en de brief gaf, zei hij tegen de ambtenaar: „Ik zou heel wat willen geven, als ik zo'n mooie haardos had als u”. En dat had die ambtenaar ook werkelijk. Hij antwoordde, dat deze niet zo mooi meer was als vroeger. Het gevolg van deze kleine waarderende opmerking was, dat de ambtenaar er heel wat blijder uit ging zien.

Door dit kleine verhaaltje wilde ik u laten zien, hoe wij anderen kunnen helpen blij te zijn. Het gevolg daarvan is, dat ook wij ons blij zullen gaan voelen. Het is natuurlijk niet de bedoeling om onoprecht je waardering te tonen. Maar oprecht waardering zal ons en anderen blijdschap geven.

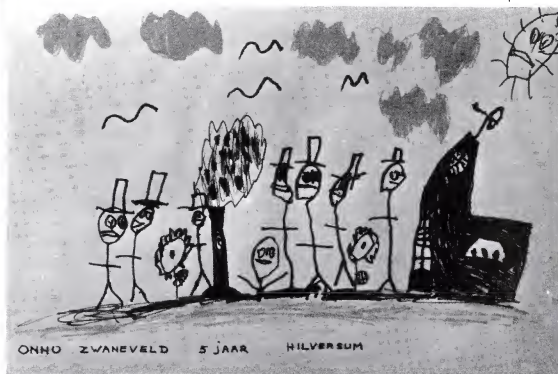
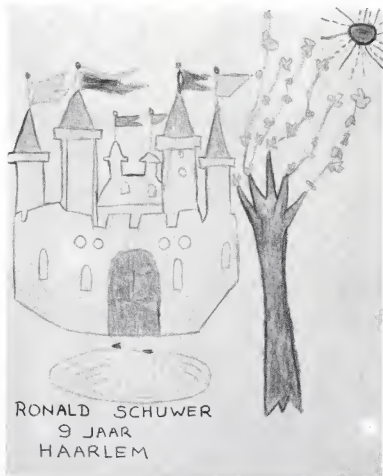
Jessy Verwaard
JVOOV-presidente van de ring

Het bestuur van de gemeente van Amerikaanse militairen te Amersfoort. Van links naar rechts Waldo A. Hardison, eerste raadgever, Clarence D. Garrick, gemeentesecretaris, Frank E. Stiggins, president, Jerold M. Bryan, tweede raadgever. Door president Stiggins werden de onderstaande personen als leiders voor de hulporganisaties geroepen.

Juanita Dyal Stiggins als presidente van de ZHV, Randy Clements als superintendent van de zondagsschool, Nannett Day Richardson als presidente van de JVOOV, Michael Edwards als superintendent van de JMOOV en Bonnie Bartlett als president van het jeugdwerk.

Kinderen tekenen voor het jeugdwerk

Dansfestival 1970.

Ja, u hebt gelijk. Volgende maand, 1 juni 1970, zal de grootste gebeurtenis van de OOV in 1970 plaatsvinden. De voorbereidingen voor het OOV-dansfestival zijn in het laatste stadium. Vijf districten zullen er aan meedoen, n. l.: Groningen, Gelderland/Overijssel, Eindhoven, N-Holland/Utrecht en Antwerpen. Ieder district heeft een goede vertegenwoordiging en allemaal hebben ze een

speciale dans geleerd, de Western Folk Dance.

De leiding hierover heeft Zr. Bossenbroek van de gemeente Apeldoorn en vele uren voorbereiding zijn aan deze geweldige zaak voorafgegaan. Laten wij on allemaal voornemen aanwezig te zijn en dit festival tot een buitengewone gebeurtenis te maken.

Het is ook een goed hulpmiddel voor de zendingen, omdat er waarschijnlijk vele niet-leden zullen komen, die kunnen zien wat de jeugd van de Kerk kan presteren.

OOV-KAMP

In juli 1970 wordt het OOV-kamp gehouden, in de Eikelkamp in Rheden. De data voor het kamp zijn: 24, 25 en 26 juli voor de leiding en 26 juli t/m 1 augustus voor alle andere leden.

Laten we ook deze data in gedachten houden, zodat we weer een heel goed kamp zullen hebben. Iedereen van 12 t/m 112 jaar wordt uitgenodigd deze prachtige gelegenheid aan te grijpen om vele nieuwe vrienden te maken, die wellicht vrienden-voor-het-leven zullen blijken te zijn. Tot ziens in het kamp!

ZONDAGSSCHOOL

Een van de meest kenmerkende eigenschappen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is, dat zij de mens wil begeleiden op zijn levenspad en hem daartoe aanmoedigt zich te ontwikkelen op geestelijk en maatschappelijk gebied.

Hiermee zijn verschillende hulporganisaties in het leven geroepen, waaronder de zondagsschool. Het doel van deze organisatie is, het Evangelie te onderwijzen aan ieder lid en aan iedere onderzoeker van de Kerk.

De grote levensvragen: vanwaar komen wij, waarom zijn wij op deze aarde en waar gaan wij naar toe, worden voor iedere leeftijd op begrijpelijke wijze naar voren gebracht.

Daar alle mensen kinderen van God zijn, leren zij hier hun hemelse Vader kennen, Zijn Zoon Jezus Christus verstaan, de noodzakelijkheid van de doop begrijpen en Gods geboden en verordeningen navorolgen, waardoor voor ieder de mogelijkheid bestaat om terug te keren in Zijn tegenwoordigheid.

GEBEURTENISSEN IN DE NEDERLANDSE ZENDING EN DE HOLLANDE RING

GEDOOPT IN DE NEDERLANDSE ZENDING

AMERSFOORT

Lindsey, Roxann, 15 december 1969
Zwaneveld, Denise Caroline, 15 december 1969

ANTWERPEN

De Brie, Sonja Marina Francine, 5 februari 1970
De Brie, Ellen Maria Louisa, 5 februari 1970
De Brie, Simonne Jeanne Coolens, 5 februari 1970
De Brie, Jean Francois Mariette, 5 februari 1970

GOUDA

Stokking, Robert Hendrik, 6 februari 1970

HARLINGEN

van Spanning, Hendrik Gerrit, 6 februari 1970

HEERLEN

Keeler-Stinnett, Billie Gene, 9 februari 1970
Keeler, Patricia Lee, 9 februari 1970
Keeler, Delbert Fredrick, 9 februari 1970

GEDOOPT IN DE HOLLANDE RING

AMSTERDAM

Meisner, Bob, 19 februari 1970
Meisner-Maas, Nestlje Adriana, 19 februari 1970

VERHOEGING EN ORDENING IN HET PRIESTERSCHAP BRUSSEL

Raspoet, Henricus, diaken, 8 februari 1970
Boegaerts, Henri, diaken, 8 februari 1970

GENT

Vercoullie, Gilbert Georges, diaken, 4 januari 1970

APELDOORN

Vels, Jan Willem, Jr., diaken, 21 december 1969

GEZEGEND ROTTERDAM

Banis, Arthur, 14 december 1969
Daalman, Eric Serge, 14 december 1969
Markus, Sijbrand Franciscus, 1 februari 1970
Markus, Irene Margareth, 1 februari 1970
Markus, Francisca Rosalinda, 1 februari 1970
Wiessenhaan, Ivo Edward, 1 februari 1970

GEHUWD HENGELO

Euphemia Nijhuis en Wim Drenten, 30 januari 1970

OVERLEDEN MECHELEN

Stevens, Laurent, 1 februari 1970

MUTATIES IN DE NEDERLANDSE ZENDING IN DE MAAND FEBRUARI 1970

Klaske Dallinga-Siekman, tweede raadgeefster van de JVOOV van de zending. Afina J. Zwaneveld-de Vries, eerste raadgeefster van het jeugdwerk van de zending. Hubertus Cornelis van Lieshout, raadgever van het district Eindhoven.

Opvoeding – met welk doel?

DOOR RICHARD L. EVANS

Er bestaat een uitspraak van Samuel Johnson, waarmee de aandacht wordt gevestigd op een onderwerp van blijvend belang. „Onkreukbaarheid zonder kennis is zwak en nutteloos,“ heeft hij gezegd, „maar kennis zonder onkreukbaarheid is gevaarlijk en verschrikkelijk.“¹ Wij spreken wel eens over opvoeding alsof deze doel op zichzelf is, maar wij mogen ons wel voortdurend afvragen wat wij met onze opvoeding eigenlijk nastreven. Opvoeding, waartoe, met welk doel, dat is altijd een dwingende vraag. Natuurlijk is deze bedoeld ter vermeerdering van kennis en vaardigheid, bekwaamheid en begrip, maar het behoort ook iemands karakter te vormen en een betrouwbaar mens van hem te maken. Laten wij, om deze kwestie verder op de spits te drijven, eens veronderstellen dat wij de mensen moesten opleiden tot bedriegers van kwaad en bedrog. Zou een goed ontwikkelde boosdoener dan beter zijn dan een onontwikkelde? De eerste zou stellig bedriegelijker en verderfelijker kunnen zijn dan de laatste. Wij hebben al eens eerder gezinspeeld op bekwaamheid zonder karakter, macht, wapens en zelfs woorden zonder karakter. Al wat karakterloos is, levert gevaar op, zo ook opvoeding zonder karaktervorming. Opvoeding is beslist geen vervangingsmiddel voor zedelijke beginselen. Als wij een veilige en gezonde samenleving willen hebben, moeten er bij het opvoeden en leiding geven aan de jeugd dus morele, ethische en godsdienstige elementen aan worden toegevoegd om hen tot karaktervolle en evenwichtige mensen te ontwikkelen. „Het doel van opvoeden,“ heeft president Dickey van Dartmouth eens gezegd, „is ervoor zorg te dragen dat de mensen volkomen worden, zowel in bekwaamheid als in geweten. Het ontwikkelen van de macht der bekwaamheid zonder tevens een besturende kracht te verwekken om het gebruik van die macht in goede banen te leiden is immers een slechte opvoeding. Bovendien zal bekwaamheid die niet met een goed geweten gepaard gaat tenslotte verloren gaan.“² We willen nu nog een gezegde van Henry Adams aanhalen. Het luidt als volgt: „Een leraar beïnvloedt de eeuwigheid; hij kan nooit weten waar zijn invloed ophoudt.“³ Als de opvoeding wordt ontdaan van zijn morele en ethische strekking, ziet de toekomst er inderdaad schrikwekkend uit, want: „Onkreukbaarheid zonder kennis is zwak en nutteloos. Kennis zonder onkreukbaarheid is gevaarlijk en verschrikkelijk.“

(„Het gesproken woord“ van het Tempelplein, op 21 september 1969 uitgezonden via de KSL en de C. B. S. Copyright 1969.)

1 Samuel Johnson, Engels dichter en essayist (1709-1784) in „Rasselas“, hoofdstuk 41.

2 John Sloan Dickey, president van het Dartmouth College, naar een citaat van Zijne Hoogwaardigheid John E. Hines in een toespraak gehouden op 25 januari 1968 te Newcomen.

3 Henry Adams, Amerikaans geschiedschrijver, (1838-1918) in „The Education of Henry Adams“, hoofdstuk 20.